

23^ኛ አመት ቁጥር 4
23rd Year No 4

ባህር ዳር ታህሳስ 27 ቀን 2010 ዓ.ም
Bahir Dar 5th Day of January, 2018

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት
ዝክረ-ሕግ

ZIKRE-HIG

OF THE COUNCIL OF THE AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE
IN THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

የአንዱ ዋጋ ብር 12.00 Price Birr	በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ	ISSUED UNDER THE AUSPICES OF THE COUNCIL OF THE AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE	የፖ.ሣ.ቁ 312 P.o. Box
--	---------------------------------------	--	---------------------------

<u>ማውጫ</u>	<u>Contents</u>
<u>ደንብ ቁጥር 159/2010 ዓ.ም</u> በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የተሻሻለው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ስርዓት ማስፈጸሚያ ክልል መስተዳድር ምክር ቤት ደንብ	<u>Regulation No. 159/2018</u> The Revised Amhara National Regional State Rural Land Administration and Use System Implementation, Council of Regional Government Regulation

<u>ደንብ ቁጥር 159/2010 ዓ.ም</u>	<u>Regulation No. 159/2018</u>
በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የተሻሻለው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ስርዓትን ለማስፈጸም የወጣ ክልል መስተዳድር ምክር ቤት ደንብ	A COUNCIL OF the REGIONAL GOVERNMENT REGULATION ISSUED TO PROVIDE FOR THE IMPLEMENTATION OF THE REVISED RURAL LAND ADMINISTRATION AND USE SYSTEM IN THE AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE

የክልሉ ህግ አውጪ ምክር ቤት የተሻሻለውን የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም አዋጅ ቁጥር 252/2009 ዓ.ም ያወጣና ዝርዝር ጉዳዮች በደንብ እንደሚደነገጉ በዚህ አዋጅ የተለያዩ ስፍራዎች አስቀድሞ ከመገለጹም በላይ የአዋጁን ሙሉ ተፈጻሚነት የሚያሳልጡ ድንጋጌዎችን ማወጣት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአማራ ክልል መስተዳድር ምክር ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ህገ-መንግሥት አንቀጽ 58 ንዑስ አንቀጽ 7ና ተሻሽሎ በወጣው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 252/2009 ዓ.ም አንቀጽ 60 ንዑስ አንቀጽ (1) ድንጋጌዎች ሥር በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ **ጠቅላላ**

1. አጭር ርዕስ

ይህ “ደንብ የተሻሻለው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ስርዓት ማስፈጸሚያ ክልል መስተዳድር ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 159/2010 ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

1. የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

ሀ. “አዋጅ” ማለት የተሻሻለው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም አዋጅ ቁጥር 252/2009 ዓ. ም. ነው፡፡

WHEREAS, as the Regional Legislative Council has enacted the Revised Rural Land Administration and Use Proclamation No.252/2017 and it has, in advance, been specified in various provisions of the said Proclamation that detailed particulars shall be provided for in a regulation, it is henceforth found necessary to issue provisions that would facilitate its full implementation thereof,.

NOW, THEREFORE, the Council of the Amhara Regional Government, in accordance with the powers vested in it under the provisions of Art. 58 Sub-Art. (7) of the Revised National Regional Constitution and Art. 60 Sub-Art. (1) of the Revised Rural Land Administration and Use Determination Proclamation No. 252/2017, hereby issues this regulation.

PART ONE **GENERAL**

1. Short Title

This regulation may be cited as “The Revised Rural Land Administration and Use System Implementation, Council of Regional Government Regulation No. 159/2018”.

2. Definitions

1. Unless the context requires otherwise, in this regulation:

A. “**Proclamation**” shall mean the Revised Rural Land Administration and Use Proclamation No. 252/2017.

ለ. “**ባለሀብት**” ማለት የኢንቨስትመንት ፈቃድ አዉጥቶ ግብርናውን ከኢንዱስትሪው ጋር በማስተሳሰር ዘርፉን ወደ ላቀ ደረጃ የሚያሸጋግርና የፕሮጀክት እቅድ በመንደፍ መዋክለ-ንዋዩን በገጠር መሬት ላይ እያፈሰሰ ለኢኮኖሚው እድገት የራሱን አስተዋፅኦ የሚያበረክት ማንኛውም ሰው ነው።

ሐ. “**የኢንቨስትመንት መሬት**” ማለት የኢንቨስትመንት ፈቃድ በተሰጠው ግለሰብ፣ ቡድን ወይም ድርጅት ስም ተመዝግቦ ለተወሰነ ጊዜ የመጠቀም መብት የተገኘበት የገጠር መሬት ነው።

መ.“**በመሬት ላይ የለማ ንብረት**” ማለት በይዞታ መሬት ላይ የለማ ማናቸውም ንብረት ሲሆን፣ ተረፈ ምርትንና የመሬቱን ለምነት ለማሻሻል ታስበው የተከናወኑ ስራዎችን ጭምር ያጠቃልላል።

ሠ. “**ቀመር**” ማለት የመሬት ይዞታውን ወይም የመጠቀም መብቱን እንዲለቅ ለሚወሰንበት ባለይዞታ የሚከፈለውን ካሳ ወጥ በሆነ መንገድ ለመገመት የሚያስችል ስሌት የሚከናወንበት የአሰራር መሳሪያ ነው።

ረ. “**የመሬት ሀብትና የለማ ንብረት ቆጠራና ምዝገባ**” ማለት በማናቸውም የአስተዳደር ወሰን የሚገኝን ህጋዊ የገጠር መሬት ይዞታ በመጠን፣ በአገልግሎት አይነትና

B. “**Investor**” shall mean any person who, having obtained an investment license, is capable of promoting the sector into the higher level by formulating a project plan, channeling his financial wealth on rural land and helping make his own contribution for the economic development, by way of linking agriculture along with the industry.

C. “**Investment Land**” shall mean a plot of rural land registered in the name of an individual, group or organization duly licensed as an investor and the use-right of which has been acquired for a definite period of time.

D. “**Asset Developed on Land**” shall mean any asset developed on a land holding and include byproducts and activities carried out with the intention of improving the fertility of such land.

E. “**Formula**” shall mean a set of working means through which a calculation may be made to enable one to assess the amount of compensation payable to the holder who might be required to relinquish his land holding or use right in a uniform manner.

F. “**Inventory and Registration of the Land Resource and Assets Developed thereon**” shall mean an activity of identifying and registering the lawful rural land holding in size, service type and assets developed on

<p>በይዘታው ላይ የለማ ንብረት ለይቶ የመመዝገብና መረጃውን አደራጅቶ የመያዝ ተግባር ነው።</p>	<p>such land as well as organizing and handling the information therein.</p>
<p>ሰ. “የመሬት አያያዝ” ማለት የገጠር መሬት ለተለያዩ ጥቅሞች እንዲውል በሚደረግበት ጊዜ ዘላቂ ጥቅም መስጠት ይቻለው ዘንድ የሚደረግ እንክብካቤ ነው።</p>	<p>G. “Land Handling” shall mean conservation to be undertaken with a view to offering sustainable benefits where the rural land is destined to be employed for various uses.</p>
<p>ሸ. “የመሬት ግምገማ” ማለት ስነ-ሕይወታዊና አካላዊ መረጃዎችን መሰረት በማድረግ ዘላቂ ጥቅም የሚሰጠውን የመሬት አጠቃቀም አማራጭና አያያዙን ለመወሰን የሚረዳ ስልት ነው።</p>	<p>H. “Land Evaluation” shall mean a mechanism that would assist one to determine, on the basis of biological and physical information, the land use alternatives providing for sustainable use and its handling thereof.</p>
<p>ቀ. “የመሬት የማምረት አቅም ደረጃ” ማለት መሬት በአካላዊ መረጃዎች መሰረት ተገምግሞ ከዘላቂ ጥቅም አንፃር የሚኖረው የማምረት ችሎታ ነው።</p>	<p>I. “Level of Productive Capacity of land” shall mean the productive capacity which a given land may, having been evaluated on the basis of its physical information, possess, as far as its sustainable use is concerned.</p>
<p>በ. “የመሬት የተስማሚነት ደረጃ” ማለት በመሬት አጠቃቀም ጥናትና አሰሳ ወቅት አንድ መሬት አካላዊና ምጣኔ-ሃብታዊ በሆነ ጥናትና ትንተና ለተለየ ወይም ለታወቀ የልማት አገልግሎት አማራጭ ያለው የተስማሚነት ደረጃ ነው።</p>	<p>J. “Level of Land Compatibility” shall mean that level of compatibility which a given land is bound to possess by way of an alternative to the pre-defined or recognized development service through physical and economic study and analysis in the course of a land use study and survey.</p>
<p>ተ. “የቀበሌ መሬት አጠቃቀምና አያያዝ ዕቅድ” ማለት በገጠር ቀበሌ በማሳ ደረጃ የተሻለ ጥቅም እንዲሰጥ ታስቦ የሚዘጋጅ የመሬት አጠቃቀምና አያያዝ ዕቅድ ነው።</p>	<p>K. “Kebele Land Use and Handling Plan” shall mean that land use and handling plan to be prepared with the intention of providing for better benefits at the plot level in the rural Kebele.</p>

ቸ. “አሳታፊ የቀበሌ መሬት አጠቃቀምና አደያዝ እቅድ” ማለት በቀበሌው ክልል ውስጥ መሬት በስነ-ህይወታዊና አካላዊ፣ በኢኮኖሚያዊና በማህበራዊ መረጃዎች መሰረት አጠቃቀሙ በህብረተሰቡ ተሳትፎ የሚወሰንበት እቅድ ሲሆን መላ ዝግጅቱንና አካሄዱን ያጠቃልላል።

ጎ. “የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ኮሚቴ” ማለት በቀበሌው ነዋሪ ህዝብ የተመረጠ ሆኖ በቀበሌም ሆነ በንኡስ ቀበሌ ደረጃ የተቋቋመ ኮሚቴ ሲሆን፣ በአዋጁ መሰረት የቀበሌውን መሬት ለማስተዳደር ስልጣን የተሰጠው አካል ነው።

ነ. “ማጨሻ” (የመኖሪያ ቤት መስሪያ ቦታ) ማለት ማንኛውም የገጠር መሬት ባለይዞታ በይዞታ መሬቱ ላይ የመኖሪያ ቤት ስርቶ በርግጥ እየኖረበት ያለ ቦታ ነው።

ሻ. “አንድ ሄክታር መሬት” ማለት እንደየአካባቢው አጠራር ጠቅላላ ስፋቱ በአራት ቃዳ ወይም አራት ጥማድ ወይም በሌላ በማናቸውም አቻ መለኪያ የተወሰነ መሬት ነው።

2. በአዋጁ አንቀጽ 2 ከንኡስ አንቀጽ 1 እስከ ንኡስ አንቀጽ 47 የተዘረዘሩትና በዚህ ደንብ ውስጥ በተለያዩ ስፍራዎች ጥቅም ላይ የዋሉት ቃላትና ሀረጎች በአዋጁ የተሰጣቸውን ትርጓሜ እንደያዙ ይቀጥላሉ።

L. “**Participatory Rural Land Use and Handling Plan**” shall mean a plan through which land use might be determined by the participation of the community in accordance with the biological and physical, economic and social information pertaining to such land and include the whole of its preparatory and operational phases within the boundary of the Kebele.

M. “**Rural Land Administration and Use Committee**” shall mean a committee elected by the inhabitants of the Kebele and thereby established at the Kebele or sub-Kebele level and is an organ duly authorized to administer the Kebele land pursuant to the proclamation.

N. “**MaChesha**” (Dwelling House Construction site) shall mean a piece of land on which any rural land holder may have constructed a dwelling house on his own land holding and in which he actually resides thereof.

O. “**One Hectare of Land**” shall mean a definite plot of land whose total area may be equated to four Qadas or four Timad or any other similar measurements depending on local designation.

2. Such terms and phrases as are specified under Art. 2 Sub-Art. (1 through 47) of the proclamation and hence put to use in the various places of this regulation shall continue having maintained their respective definitions as are accorded to them in the proclamation.

3. ዓላማዎች

ደንቡ ከዚህ በታች የተመለከቱት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

1. በአዋጁ ውስጥ የተዘረዘሩት የገጠር መሬት ባለይዞታዎችና ተጠቃሚዎች የተለያዩ መብቶችና ግዴታዎች በተሟላ ሁኔታ ተግባራዊ እንዲሆኑ ማድረግ፤
2. የክልሉ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ቢሮም ሆነ የተዋረድ አካላቱ ኃላፊነታቸውን በአግባቡ እንዲወጡ በማድረግ የመሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ስርዓቱ የግብርና ምርትና ምርታማነትን ለማሳደግ እንዲያስችል ምቹ ሁኔታዎችን መፍጠር፡፡

ክፍል ሁለት

የገጠር መሬት ስለማግኘት፣ ስለመጠቀምና ስለማስተዳደር

4. የገጠር መሬት ስለማግኘት

1. ዕድሜው 18 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆነ፣ በክልሉ ውስጥ የሚኖርና በግብርና ስራ ለመተዳደር የሚፈልግ ማንኛውም ሰው የገጠር መሬት ይዞታ በነፃ የማግኘት መብት አለው፡፡
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የተደነገገው ቢኖርም በመሬት ባንክ በትርፍነት ተመዝግቦ የተያዘው የገጠር መሬት ለሁሉም መሬት ጠያቂዎች የማይዳረስ ሆኖ ሲገኝ

3. Objectives

The Regulation shall have the objectives specified herein-below:

1. To cause the full implementation of those various rights and obligations pertaining to the rural land holders and beneficiaries as are stipulated under the proclamation; and,
2. To create favorable conditions so that the land administration and use system would enable increase agricultural production and productivity by causing the Regional Rural Land Administration and Use Bureau and its subordinate organs to properly discharge their responsibilities.

PART TWO

ACQUISITION, USE AND ADMINISTRATION OF RURAL LAND

4. Acquisition of Rural Land

1. Any person who is 18 years old and above, happens to reside in the Regional State and wishes to engage in an agricultural activity shall have the right to freely acquire a rural land holding.
2. Notwithstanding the provision of Sub-Art. (1) of this article hereof, where the rural land registered and kept in the land bank in the form of surplus may not suffice for distribution to all the land seekers, those who are orphaned,

በግብርና ስራ መተዳደር ለሚፈልጉና ወላጆቻቸውን በሞት ላጡ ህጻናት፣ አካል ጉዳተኞች፣ አቅሙደካሞች፣ ሴቶችና አረጋውያን እንደቅደም-ተከተላቸው ቅድሚያ ይሰጣቸዋል፡፡

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ስር የተጠቀሱት ወገኖች በሌሉበት ጊዜ ወይም ቅድሚያ አግኝተው ከተስተናገዱ በኋላ ትርፍ መሬት መኖሩ የታወቀ እንደሆነ ይኸው መሬት በህዝብ ተሳትፎ ለሚለዩ ሌሎች አመልካቾች ከዚህ በታች በተገለፀው ቅደም-ተከተል እንዲሰጣቸው ይደረጋል፡-

ሀ. ጎጆ የወጣና ልጅ ያለው፤

ለ. ጎጆ የወጣና ልጅ የሌለው፤

ሐ. ያላገባ ወይም ጎጆ ያልወጣ ወጣት፤

መ. ያገባ ሆኖ በትዳር ንደኛው ስም የተመዘገበ የጋራ ይዞታ ቢኖረውም የራሱ ይዞታ የሌለው፤

ሠ. በህግ ከተፈቀደው አነስተኛ የመሬት ይዞታ በታች መሬት ያላቸው ባለይዞታዎች፡፡

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2)ና (3) ስር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ጉዳዩ በሚመለከተው አካል በኩል ተደራጅተው

persons with disabilities, incapable persons, women and older persons desiring to engage in agricultural activities shall be given preferential treatment in the order of their priority.

3. Where there exist no parties specified under Sub-Art. (2) of this article hereof or after they have been approached and otherwise obtained priority and it is revealed that there still exists a remainder, such land shall be set aside for distribution for other applicants to be identified through public participation as per the order of priorities indicated here-below:

A. A person who has established a household and has a child;

B. A person who has established a household, but not having a child;

C. A youth who is not married or has not established a household;

D. A person who is married, but does not possess his own holding apart from a plot jointly shared with his or her spouse;

E. Those land holders whose holding is found to be below the legally prescribed minimum land holding registered in their name or names.

4. Without prejudice to the provisions of Sub. Arts. (2) and (3) of this Article hereof, where there exists an extra rural land readily available for distribution to those youth who might have

ለሚቀርቡ ወጣቶች የሚሰጥ ትርፍ የገጠር መሬት የተገኘ እንደሆነ እንደአግባብነቱ ለግብርናም ሆነ ከግብርና ውጭ ለሆኑ ተግባራት ይጠቀሙበት ዘንድ ይኸው መሬት በጊዜያዊ ውል እንዲሰጣቸው ሊደረግ ይችላል። ዝርዝር አፈጻጸሙ በመመሪያ ይወሰናል።

5. ስራቸውን በክልሉ ውስጥ የሚያካሂዱ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ የሃይማኖት ተቋማትና የብዙሃን ማህበራት ለገንዘብ ትርፍ እስካላዋሉት ድረስ የአርሶ-አደሮችን በመሬት የመጠቀም መብት በማይባረር አኳኋን ተግባራቸውን የሚያከናውኑበት የገጠር መሬት በይዞታ የማግኘት መብት ይኖራቸዋል። ይሁን እንጂ እነዚህ አካላት አዋጁ ከመውጣቱ በፊት የነበራቸው የይዞታ መጠን የተጠበቀ ቢሆንም ወደፊት ለሚያካሂዷቸው አዳዲስ ግንባታዎች ሊሰጥ የሚችለው የመሬት ይዞታ መጠን ይህንን ደንብ ተከትሎ በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል።

organized themselves under the auspices of the organ concerned, such land may be delivered for them on the basis of provisional contractual arrangements so that they would utilize it, be it for agricultural or non-agricultural purposes. Its specific implementation shall be determined by a directive.

5. Governmental and non-governmental organizations, religious institutions and mass associations carrying out their duties throughout the regional state shall, on condition that they would not employ it for financial gain, have the right to acquire rural land holding for the purpose of performing their respective duties; provided, however, that such an action may not infringe upon the farmers' land use right. Nevertheless, the size of the land holding of these organs acquired prior to the enactment of the proclamation shall have to be maintained although the size of the land holding to be provided to them in favor of newer construction projects that they would carry out in the future shall be determined by a directive to be issued following this regulation.

5. ዝቅተኛው የመሬት ይዞታ መጠንና ከፍተኛው ጣሪያ የተወሰነ ስለመሆኑ

1. በክልሉ ውስጥ የገጠር መሬት ባለይዞታዎች የሚይዙት ዝቅተኛው የይዞታ መጠን በዝናብ የሚለማ ሲሆን ከ0.25 ሄክታር፣ በመስኖ የሚለማ ሲሆን ከ0.06 ሄክታርና ለመኖሪያ ቤት መስሪያ ሲሆን ደግሞ ከ0.02 ሄክታር ሊያንስ አይችልም፡፡
2. በማናቸውም ሁኔታ ቢሆን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር ከተደነገገው መጠን በታች ማሳን መከፋፈል አይቻልም፡፡
3. ከፍተኛው የመሬት ይዞታ መጠን በደጋና በወይና ደጋ ሲሆን ከ7 ሄክታርና በቆላ አካባቢዎች ደግሞ ከ10 ሄክታር የበለጠ ሊሆን አይችልም፡፡

6. ስለገጠር መሬት ሽግሽግ

1. ይህ ደንብ ከሚፀናበት ቀን ጀምሮ በክልሉ ውስጥ በየትኛውም የገጠር አካባቢ የመሬት ሽግሽግም ሆነ ክፍፍል አይካሄድም፡፡
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የሰፈረው ድንጋጌ በመስኖ የሚለማን መሬት ለተለያዩ ተጠቃሚዎች በሽግሽግ የማከፋፈልን ተግባር የሚከለክል አይሆንም፡፡

5. Determining the Minimum Size of Landholdings and its Maximum Ceiling

1. The minimum size of a plot of land which the rural land holders are entitled to obtain in the Regional State may not be less than 0.25 hectares should it be cultivatable by rain, 0.06 hectares should it be cultivatable through irrigation and 0.02 should it be used for the construction of a dwelling house respectively.
2. In no case may it be possible to apportion a plot of land which is below the size prescribed under Sub-Art. (1) of this Article hereof.
3. The maximum size of the land holding may not exceed seven hectares in the high land and semi-high land and ten hectares in the low land areas respectively.

6. Redistribution of Rural land

1. No re-distribution or apportionment may be carried out with regard to any rural land in the Regional State as of the effective date of this regulation.
2. The provision stipulated under Sub-Art. (1) of this Article may not prohibit the possibility of dividing, by way of re-distribution, that portion of land to be developed through irrigation between and among several beneficiaries thereof.

3. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (1) ስር የሰፈረው ድንጋጌ ቢኖርም በመንግሥት ወይም መንግሥታዊ ባለሆኑ ድርጅቶች ድጋፍ በተገነቡ የመስኖ ልማት ፕሮጀክቶች ምክንያት መሬታቸውን ያጡ ባለይዞታዎች በመስኖ ተጠቃሚ ከሆኑ ሌሎች ወገኖች መሬት በክፍፍል እንዲያገኙ ይደረጋል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

4. በዘመናዊ መስኖ ከሚለማ መሬት ላይ ለመስኖ መሠረተ-ልማት አውታሮች ግንባታና መሰል አገልግሎቶች፣ እንዲሁም የተበታተኑ ይዞታዎችን በተቻለ መጠን ወደ አንድ አካባቢ ለማሰባሰብና ለመስኖ ውሃ አጠቃቀም አመችነት ሲባል ይዞታቸውን ያጡ ባለይዞታዎችን ጥቅም በሚያስከብር መንገድ ሽግሽግ በልዩ ሁኔታ ሊካሄድ ይችላል።

5. በዘመናዊ የመስኖ መሠረተ-ልማት አውታሮች ግንባታ ምክንያት መሬታቸው የተወሰደባቸው ባለይዞታዎች በመስኖ ከሚለማው መሬት ውስጥ እንደሁኔታው እየታየ በሽግሽግ እንዲያገኙ ሊደረግ ይችላል።

6. የመስኖ መሬት ሽግሽግ አግባብ ባለው ወረዳ አስተዳደር የቅርብ ድጋፍና ክትትል በወረዳው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት እየታዘበ የመስኖ ልማት ተጠቃሚዎች በሚመርጧቸው

3. Notwithstanding the provision of sub-Art. (1) of this Article hereof, those holders who might have lost their plots of land due to the irrigation development scheme with the support of the governmental or non-governmental organizations shall be made to acquire replacements to be secured from the other parties benefiting from the irrigation project by means of re-distribution. Particulars shall be determined by a directive.

4. A re-distribution may, in a special condition, be carried out with respect to the land to be developed via modern irrigation in a manner that satisfies the interest of those holders having lost their land holdings in favor of the construction of irrigation infrastructures and other similar services as well as to consolidate those fragmented or disintegrated holdings in to one area as much as possible and for the facilitation of irrigation water use.

5. Those holders whose land has been taken away due to the construction of modern irrigation infrastructural facilities may be made to acquire their respective shares by way of re-distribution out of that land to be developed through irrigation, having due regard to the circumstances.

6. The re-distribution of an irrigated land shall be carried out through the instrumentality of the pertinent committee members to be elected on the part of the beneficiaries of the irrigation development with the assistance of the Woreda

የኮሚቴ አባላት አማካኝነት ይካሄዳል፤
ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

7. የመስኖ መሬት ሽግሽግ በሚካሄድበት ጊዜ ቋሚ ሰብል ያለበት መሬት የደረሰው ማንኛውም አርሶ-አደር ለቀድሞው ባለይዞታ ተገቢውን ካሳ በቅድሚያ መክፈል ይኖርበታል።

8. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (7) ስር የተደነገገው ቢኖርም መሬቱ የደረሰው ባለይዞታ ካሳውን በአንድ ጊዜና በቅድሚያ የመክፈል አቅም የሌለው ሆኖ የተገኘ እንደሆነ የካሳ ክፍያውን የክልሉ መንግሥት ቅድሚያ ከክፈለ በኋላ የክፈለውን መጠን ከባለግዴታው የመሰብሰብ መብት ይኖረዋል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

9. የመስኖ መሬት ክፍፍል በሚካሄድበት ጊዜ የመሬት ይዞታ ያላቸው ሆኖ የተገኘ እንደሆነ ወላጆቻቸውን በሞት ያጡ ህፃናት፣ አካል ጉዳተኞች፣ አቅመ-ደካሞች፣ ሴቶችና አረጋውያን ቅድሚያ ይሰጣቸዋል።

7. ስለ ገጠር መሬት ኪራይ

1. በአዋጁ አንቀጽ 15 ንኡስ አንቀጽ (8) ስር በተደነገገው መሰረት ማንኛውም የገጠር መሬት ኪራይ ውል እስከ ሁለት አመት ለሚዘልቅ ጊዜ የተደረገ ከሆነ መሬቱ በሚገኝበት የቀበሌ መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤትና ከዚህ ለበለጠ ጊዜ

Rural Land Administration and Use Office in close collaboration with and follow up of the Woreda Administration concerned.

7. Where an irrigated land redistribution takes place, any farmer who has been provided with a plot of land covered with perennial crop is duty-bound to pay, in advance, the appropriate compensation due to the previous holder.

8. Notwithstanding the provision of sub. Art. (7) of this Article hereof, where it is found that the holder receiving the plot of land cannot afford to pay at once the compensation beforehand, the Regional Government shall instead make the payment of such compensation available, in advance, provided, however, that, the latter shall reserve the right to collect the amount of funds disbursed from the debtor. Particulars shall be determined by a directive.

9. Where an irrigated land redistribution is carried out, orphans, persons with disabilities, incapable persons, women and older persons shall be given priority, if so found to have possess land holdings before.

7. Rental of Rural Land

1. Where any contract relating to the rental of rural land has been concluded for a period of time lasting up to two years in accordance with the provision stipulated under Art. 15 Sub-Art. (8) of the proclamation, it shall be registered having been submitted to the Rural Land

የተደረገ ከሆነ ደግሞ መራቱ ለሚገኝበት ወረዳ የገጠር መራት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ቀርቦ መመዝገብ ይኖርበታል።	Administration and Use Office in the Kebele in which such land is situated and, should the contract exceeds the period of time specified hereof, to the Rural Land Administration and Use Office in the Woreda in which such land is located.
2. የውሉ ስምምነት በሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች የሚወሰን ሆኖ የሰነዱን አዘጋጃጀትና ይዘት አስመልክቶ ሙያዊ ድጋፍና ምክር አስፈላጊ ሆኖ የተገኘ እንደሆነ ይኸው እንደሁኔታው በወረዳው ወይም በቀበሌው ገጠር መራት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት አማካኝነት ሊሰጣቸው ይችላል።	2. The contractual agreement shall be determined by the two parties; provided, however, that, where professional support and advice has been found necessary with regard to the preparation and content of the document, such service may be rendered to them on the part of the Woreda or Kebele Rural Land Administration and Use Office, as the case may warrant.
3. የትኛውም የመራት ኪራይ ክፍያ ከመራቱ በሚገኝ ሰብል፣ በየምርት ወቅቱ ለባለይዘታው በሚሰጥ አበል ወይም በአንድ ጊዜ ወይም በየዓመቱ ተቆርቦ በሚሰጥ የእህል ወይም የጥሬ ገንዘብ መጠን ሊፈፀም ይችላል።	3. Any payment having to do with the rural land rental may be effected using the crop produced there-from, allowance to be delivered to the holder each and every harvesting season or payment in grain or determined sum of money in cash given either at once or spread over the year by installments.
4. በጽሁፍ ያልተደረገና ጉዳዩ ወደ ሚመለከተው አካል ቀርቦ በወቅቱ ያልተመዘገበ የገጠር መራት ኪራይ ውል ስምምነት ከነአካቴው እንደሌለ ይቆጠራል።	4. No contractual agreement involving a rural rent which has not been made in writing and duly registered on time by having been submitted to the organ concerned shall be presumed to exist at all.
5. የመራት ኪራይ ውል አግባብ ላለው ጽህፈት ቤት ቀርቦ በሚመዘገበበት ወቅት ለዚሁ የተወሰነው የአገልግሎት ክፍያ ይፈጸማል፤ ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።	5. Where a land rental contract is registered by having been submitted to the pertinent office, the service charge prescribed for such purpose shall be disbursed. Particulars shall be determined by a directive.

6. በአዋጁ አንቀጽ 15 ንኡስ አንቀጽ (10) ስር በተደነገገው መሰረት የኪራይ ውሉን እንደገና ለማደስ የሚፈልግ ወገን የኪራይ ዘመኑ ሊያበቃ አንድ ዓመት ሲቀረው ውሉን ለማደስ እንደሚፈልግ ጠቅሶ ለሌላኛው ተዋዋይ ወገን በዕሁፍ ማሳወቅ አለበት።

7. ማንኛውም የገጠር መሬት ኪራይ ውል ፀንቶ በሚቆይበት ጊዜ ተፈፃሚነቱ አከራዩን ብቻ ሳይሆን ወራሾቹንም ሆነ በመሬቱ ላይ መብት ያላቸውን ሌሎች ወገኖች ጭምር የሚያስገድድ ይሆናል።

8. ተከራይ መሬቱን በአግባቡ ካለመያዙ የተነሣ አከራይ በሚመለከተው የመንግሥት አካል አማካኝነት የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ የተሰጠው ወይም አስተዳደራዊ እርምጃ የተወሰደበት እንደሆነ አከራይ በውሉ የተወሰነው የጊዜ ገደብ ከማበቃቱ በፊት የኪራይ ውሉን እንዲያፈርስ በቂ ምክንያት ሊሆነው ይችላል።

8. የገጠር መሬት ይዞታን ከግል ባለሃብት ጋር በጋራ ስለማልማት

1. ማንኛውም የገጠር መሬት ባለይዞታ ከዚህ በታች የተመለከቱት ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ በመሬት የመጠቀም መብቱን በሚመለከት ከግል ባለኃብት ጋር በሚያደርገው ውል መሰረት በጋራ ሊያለማ ይችላል፡-

6. A party wishing the renewal of the rental contract in accordance with Art. 15 Sub-Art. (10) of the proclamation shall, having expressed his desire to do so, notify in writing to the other contracting party one year before the expiry of the renting period.

7. Where any rental contract is to remain valid for duration, its application shall obligate not only the lessee, but also his heirs and other subsequent parties who may have the right as regards the land holding in question.

8. Where the lessee has been served with a written warning or an administrative measure has been taken against him on the part of the government body concerned due to the fact that he did not properly manage the land, such an action shall constitute a justifiable cause for the lessor to invalidate the rental contract prior to the expiry of the time limit specified in the contractual agreement.

8. Developing Rural Land Holdings in Unison with the Private Investor

1. Any rural land holder may, in pursuance of a contract relating to his use right, jointly develop his land with a private investor where the conditions indicated hereunder are found to have been fulfilled:

ሀ. ባለሀብቱ የሚጠቀምበት አዲስ ቴክኖሎጂ የአካባቢውን ህብረተ-ሰብ ሕይወት ለመቀየር ጠቀሜታ ያለውና አርሶ-አደሮች ከአሠራሩ እንዲማሩ እድል የሚሰጥ ከሆነ፤	A. If the new technology employed by the investor has significance to transform the life of the local community and henceforth provides an opportunity for the farmers concerned to learn from the operation;
ለ. የተመረተውን ምርት ከአርሶ-አደሮች ጋር አስቀድሞ በሚደረግ ስምምነት መሰረት ለመረከብ ወይም ለማቀነባበር የሚችል ከሆነ፤	B. If he is capable of handing in or processing the product manufactured in accordance with the prior consent made in advance with the farmers;
ሐ. በአንድ አካባቢ የሚገኙ አርሶ-አደሮችን ሳያፈናቅል ተጠቃሚ የሚያደርጋቸው ሆኖ ከተገኘ፤	C. If it is established that it would benefit the farmers existing in the given area without having been displaced there-from;
መ. በተቻለ መጠን በቅድሚያ ለሀገር ውስጥ ምርት በስፋት ማቅረብን መሰረት አድርጎ ከሀገር ውስጥ ፍጆታ በላይ ትርፍ ምርት በሚኖርበት ጊዜ ደግሞ ለውጭ ሀገር ገበያ ጭምር ማቅረብ የሚችል ከሆነ፡፡	D. If it is able to continue supplying products primarily to an internal market as well as, where there exists surplus product in excess of domestic consumption, with the intention of abundantly supplying product abroad , as much as possible.
-
2. አርሶ-አደሩና የግል ባለሀብቱ የሚያደርጉትን ስምምነት የያዘው ሰነድ በአዋጁ አንቀጽ 18 ንዑስ አንቀጽ (2) መሰረት አግባብ ላለው የወረዳ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ቀርቦ መመዝገብ አለበት፡፡	2. The document containing the agreement made between the farmer and private investor shall be registered having been submitted to the pertinent Woreda Rural Land Administration and Use Office in accordance with Art. 18 Sub-Art. (2) of the proclamation.
3. የስምምነት ሰነዱ አጠቃላይ ይዘት ይህንን ደንብ ተከትሎ በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል፡፡	3. The general content of the contractual document shall be determined pursuant to the directive to be issued following this regulation.

9. በገጠር መሬት ይዞታ የመጠቀም መብትን በብድር ዋስትና ስለማስያዝ

1. ማንኛውም የገጠር መሬት ባለይዞታ ከ30 ዓመት ላልበለጠ ጊዜ በመሬቱ የመጠቀም መብቱን የብድር አገልግሎት እንዲሰጥ ለተፈቀደለት ህጋዊ የፋይናንስ ተቋም የብድር ዋስትና አድርጎ ማስያዝ ይችላል።
2. ባለይዞታው በመሬቱ የመጠቀም መብቱን የብድር ዋስትና አድርጎ ለማስያዝ ማሳው የሁለተኛ ደረጃ የይዞታ ማረጋገጫ ደብተርና ካርታ እንዲኖረው ያስፈልጋል።
3. ማንኛውም የብድር ውል ስምምነት ፀንቶ በሚቆይበት ጊዜ ተፈፃሚነቱ ተበዳሪውን ብቻ ሳይሆን ወራሾቹንም ሆነ በመሬቱ ላይ የመጠቀም መብት ያላቸውን ሌሎች ወገኖች ጭምር የሚያስገድድ ይሆናል።
4. ተበዳሪው በብድር ውሉ ውስጥ በተጠቀሰው የጊዜ ገደብ ውስጥ እዳውን ካለመክፈሉ የተነሳ አበዳሪው በብድር ውሉ ለተጠቀሰው ጊዜ በመሬቱ የመጠቀም መብት የሚኖረው ሆኖ የተገኘ እንደሆነ የዚሁ መብቱ ወሰን በመሬቱ ላይ ከተሰጠው የመጠቀም መብት ያለፈ ሊሆን አይችልም።

9. Presenting the Rural Land use Right in Collateral

1. Any rural land holder may present his use right over the rural land as collateral to a financial institution legally authorized to provide loan service for the period of time not exceeding 30 years.
2. It shall, for the holder, in order to be able to avail his land use right as collateral, be necessary that his plot of land to have acquired a second level holding certificate and map therewith.
3. Where any contractual loan agreement is to remain valid for duration, its implementation shall obligate not only the debtor, but also his heirs and other parties who may have the use right on the land in question.
4. Where the debtor has been unable to pay back the debt within the period of time specified in the loan agreement and where it is disclosed that the creditor has the right to use the land, the scope of such an entitlement may not exceed the right given to it to solely use such land per se.

5. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (4) ስር የተደነገገው ቢኖርም አበዳሪው መሬቱን በማከራየት ወይም ራሱ በማልማት በውሉ ውስጥ ከተጠቀሰው ጊዜ በፊት ቀሪውን እዳ ማግኘት ከቻለ በውሉ ከተጠቀሰው ጊዜ በፊት በመሬቱ የመጠቀም መብቱ ይቋረጣል፡፡

10. ይዞታን ስለመለዋወጥና ኩታ-ገጠም ስለማድረግ

1. ማንኛውም የገጠር መሬት ባለይዞታ ማሳዎችን ለማቀራረብም ሆነ ኩታ-ገጠም ለማድረግ ሲባል ማሳውን በቀበሌው ወይም በሌላ ቀበሌ ውስጥ ከሚገኝ ሌላ ባለይዞታ ማሳ ጋር መለዋወጥ ይችላል፡፡

2. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) ስር በተደነገገው መሰረት የሚደረግ የማሳዎች ልውውጥ ስምምነት ውል የሁለቱንም መሬቶች የለምነት ደረጃ፣ ስፋት፣ አዋሳኞች፣ የሚገኙበት ቀበሌ፣ ንኡስ ቀበሌ፣ ጎጥና ልዩ ስፍራ ማካተት ይኖርበታል፡፡

3. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1)ና (2) ስር የሰፈሩት ድንጋጌዎች በገጠር ቀበሌ ማዕከላት ውስጥ መኖሪያ ቤት መስራት የሚፈልጉ ባለይዞታዎች ቢኖሩ ማሳን በማሳ እንዳይለዋወጡ የመከላከል ውጤት አይኖራቸውም፡፡

5. Notwithstanding the provision stipulated under Sub. Art. (4) of this Article hereof, where the creditor has been able to recover the remaining balance of the debt prior to the expiry of the period of time specified in the contract by way of otherwise getting the land rented or developing it itself, the use right over the land holding shall be terminated thereof.

10. Mutual Exchange and Consolidation of Holdings

1. Any rural land holder may exchange his plot of land with that of another holder found in his Kebele or another kebele with a view to making the plots contiguous and getting them consolidated thereof.

2. A contractual agreement involving the exchange of plots of land to be concluded in accordance with Sub-Art. (1) of this Article hereof ought to include such particulars as the fertility grade, size of the areas, their adjoining boundaries as well as the kebele, Sub-Kebele, Goth and any other specific designations in which they are situated.

3. The provisions specified under Sub-Arts. (1) and (2) of this Article may not have the effect of prohibiting land holders from exchanging one plot with another, should they desire to construct dwelling houses in the Rural Kebele Centers.

4. ይዞታቸው ከታ-ገጠም ይሆን ዘንድ በዚህ ደንብ መሰረት የማሳ ልውውጥ የሚያደርጉ የገጠር መሬት ባለይዞታዎች፡-

ሀ. የመሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተሩ በነፃ ይታደስላቸዋል፤

ለ. ከመሬት ልኬታ ጋር ተያያዢነት ያለውን ማናቸውንም አይነት አገልግሎት በነፃ ያገኛሉ፡፡

11. የገጠር መሬት ይዞታ መብት ስለሚታጣባቸው ሁኔታዎች

1. በአዋጁ አንቀጽ 21 ንኡስ አንቀጽ (3) ስር በተደነገገው መሰረት በግብርና ስራ ሀብት ክፈጠረና በተጨማሪ ኢንቨስትመንት ላይ ተሰማርቶ ከሚገኝ ታታሪ አርሶ-አደር በስተቀር በክልሉ የገቢ ግብር ህጎች፣ ደንቦችና መመሪያዎች መሰረት የደረጃ “ሀ”ና “ለ” ግብር ከፋይ ሆኖ የተገኘ ነጋዴ የይዞታ መሬቱን እንዲያጣ ይደረጋል፤ ዝርዝሩ ይህንን ደንብ ለማስፈጸም ወደፊት በሚወጣ መመሪያ ይደነገጋል፡፡

2. በአዋጁ አንቀጽ 21 ንኡስ አንቀጽ (1) ፊደል ተራ ቁጥር (ለ) ስር የተደነገገው ቢኖርም የመጥፋት ወሳኔ አሳወጀው በህግ አግባብ መብታቸውን የሚጠይቁ ወራሾች በጊዜ ገደቡ ውስጥ በመሬቱ እየተጠቀሙ ከመቆየትና የጊዜ ገደቡ ሲያበቃ ደግሞ ይዞታውን ከመውረስ አይከለክሉም፡፡

4. Rural land holders who would carry out the exchange of plots pursuant to this regulation with a view to consolidating their holdings shall:

A. Be entitled to get their land holding certificates renewed free of charge;

B. Obtain any type of service relating to land measurements at no cost.

11. Conditions of Deprivation of Rural Land Holding Rights

1. With the exception of a diligent farmer who might have generated an increased asset in an agricultural activity and is found additionally engaging himself in an investment effort, a trader who happens to be a category “A” or “B” tax payer pursuant to the Regional income tax laws, regulations and directives in accordance with the provision stipulated under Art. 21 Sub-Art (3) of the proclamation shall be compelled to be deprived of his land holding. Particulars shall be provided by a directive to be issued in the future for the implementation of this regulation.

2. Notwithstanding the provision stipulated under Art. 21 Sub. Art. (1) letter number (B) of the proclamation, those heirs demanding the enforcement of their rights in accordance with the law by getting the decision of the declaration of absence may not be prohibited from continuing to use the land during the period of the time limit and thereby bequeath

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ስር የተጠቀሰው ቢኖርም ይዞታውን በእጃቸው አድርገው በጊዜያዊነት የሚጠቀሙ ሰዎች ከሌሉ የክልሉ መንግሥት የጊዜ ገደቡ እስከሚደርስ ድረስ መሬቱን በጊዜያዊነት ይጠቀምበት ዘንድ ለሌላ ሰው ሊያከራየው ይችላል፡፡

12. የገጠር መሬትን በግብርና ኢንቨስትመንት ለተሰማሩ የግል ባለሀብቶች በሊዝ ስለማስተላለፍ

1. በማናቸውም አይነት የግብርና ኢንቨስትመንት ስራ ለመሰማራት የሚፈልጉ የግል ባለሀብቶች በጨረታ ተወዳድረው የገጠር መሬት ማግኘት ይችላሉ፡፡

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት ውድድሩ የሚካሄደው ከዚህ በታች የተመለከቱትን ሁኔታዎች ግምት ውስጥ በማስገባት ይሆናል፡-

ሀ. ምርቱን ወደ ሁለተኛ ደረጃ ምርት የመቀየርና ተጨማሪ ሃብት የመፍጠር አቅም፤

ለ. የታቀደው ፕሮጀክት ለአካባቢው ሕብረተ-ሰብ ይኖረዋል ተብሎ የሚገመተው ፋይዳ፤

the holding when such a specified time limit shall have expired.

3. Notwithstanding the provision specified under Sub. Art. (2) of this Article hereof, where there do not exist persons using the land holding by making it under their provisional possession, the regional government may rent the land to another person so that it would temporarily be used until the time limit shall have reached.

12. Transferring through Lease Rural Land to the Private Investors Engaging in Agricultural Investment

1. Private investors desiring to engage in any kind of agricultural activities may, having competed via auction, obtain rural land thereof.

2. The competition shall, in accordance with Sub-Art. (1) of this regulation hereof, be held by taking into consideration the conditions indicated here-below:

A. The Ability to process the product into the second- level output and generate additional asset there-from;

B. The speculated significance of the proposed project to potentially benefit the local community;

ሐ. የቀረበው የፕሮጀክት ሃሳብ ለተፈጥሮ ሀብት ልማትና ለአካባቢ ጥበቃ የሚኖረው አስተዋጽኦ፤	C. The contribution that the project proposal submitted thereto may bring about in favor of the natural resource development and environmental protection;
መ. የባለሀብቱ የማልማት አቅም፣ ዝግጁነት፣ ልምድና በዘርፉ የሚሳተፉ የሰለጠኑ ባለሙያዎችን ለመቅጠር በፕሮጀክት ሃሳቡ ውስጥ ያሳየው ፍላጎት፤	D. The investor's development capacity, readiness, experience and the interest he may have indicated in the project proposal to recruit trained professionals;
ሠ. በባንክ ስቴትመንት የተደገፈ የፋይናንስ አቅም፤	E. A financial capacity to be supported by a bank statement;
ረ. በፕሮጀክቱ አማካኝነት የሚፈጠረው የስራ እድል ብዛትና ለሠራተኞች የሚያዘጋጀው ምቹ የሥራ አካባቢ፡፡	F. The number of job opportunities likely to be generated as the result of the project in view and the favorable working environment to be created for the employees thereof.
-
3. ሰፋፊ የግብርና ኢንቨስትመንት በሚካሄድባቸው የክልሉ አካባቢዎች የብሎኪንግ አሰራር ስርዓት ተቀርጾ ተግባራዊ ይደረጋል፡፡ ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል፡፡	3. Blocking work procedures shall be formulated and implemented in those areas of the region wherein extensive agricultural investment abounds. Particulars shall be determined by a directive.
4. በአዋጁ አንቀጽ 22 ንዑስ አንቀጽ (6) ስር በተደነገገው መሰረት ለግብርና ኢንቨስትመንት የተሰጠ ማናቸውም የገጠር መሬት የሊዝ ውል እንደገና ሊታደስ ይችላል፤ ሆኖም እድሳቱ የሚፈቀደው የተሻለ የልማት አፈፃፀም ላስመዘገቡ የግል ባለሀብቶች ነው፡፡ ውሉ ሲታደስም በወቅቱ የሚኖረውን የመሬት ሊዝ ክፍያ ተመን ግምት ውስጥ በማስገባት ይሆናል፡፡ ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል፡፡	4. Any contract of rural land lease awarded for agricultural investment pursuant to the provision specified under Art. 22 Sub-Art. (6) of the proclamation may be renewed; provided, however, that such renewal is permitted only in favor of those private investors having registered better development performance. Where the contract is renewed, it shall be carried out by taking the current land lease payment rate into consideration. Particulars shall be determined by a directive.

5. ለውድድር የቀረቡ የግብርና ኢንቨስትመንት ፕሮጀክቶች የሚገመገሙበት፣ የውድድሩ ውጤት የሚገለጽበትና ይህንን አስመልክቶ ቅሬታ ቢኖር የሚቀርብበት ዝርዝር ሁኔታ ይህንን ደንብ ለማስፈጸም ወደፊት በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል።

13. ከግብርና ኢንቨስትመንት ውጭ የሚውል የገጠር መሬት በሊዝ ስለሚሰጥበት ሁኔታ

1. ከግብርና ኢንቨስትመንት ውጭ በገጠር መሬት ላይ ኢንቨስት ለማድረግ ጥያቄ የሚያቀርቡ የግል ባለሀብቶች በሚያቀርቡት የፕሮጀክት ሀሳብ ላይ ተመስርቶ ከዚህ በታች በተመለከቱት መስፈርቶች መሰረት በግልፅ ውድድር መሬት ሊሰጣቸው ይችላል፡-

ሀ. በባንክ ስቴትመንት የተደገፈ የፕሮጀክት ማስፈጸሚያ ጥቅል የኢንቨስትመንት ካፒታል መጠን፤

ለ. የታቀደው የኢንቨስትመንት ፕሮጀክት ገቢራዊ ቢደረግ የሚያስገኘው ምርት ወይም የሚያበረክተው አገልግሎት ወይም ለውጭ ምንዛሪ የሚኖረው ጠቀሜታ፤

5. The specific condition in which agricultural investment projects submitted for competition are evaluated, the results of such competition are notified and a grievance in connection therewith, if any, is submitted shall be determined by a directive to be issued in the future for the implementation of this regulation.

13. Condition of Granting Rural Land for Activities Other than Agricultural Investment through Lease

1. Private investors wishing to invest in activities other than agricultural investment and submitting a request for rural land to that effect shall be granted such land through a transparent competition in accordance with the criteria indicated here-below on the basis of the project proposal they might have submitted thereto:

A. The product that the proposed investment project is presumed to avail when it becomes operational or the service it would contribute or the significance it may entail for the increase in foreign currency;

B. The product that the proposed investment project is presumed to manufacture when it becomes operational or the service it would contribute or the significance it may have for the increase of foreign currency;

ሐ. ፕሮጀክቱ የሚፈጥረው የሥራ ዕድል፤

መ. የቀረበው የፕሮጀክት ሃሳብ ለተፈጥሮ ሀብት ልማትና ለአካባቢ እንክብካቤ የሚኖረው አስተዋጽኦ፤

ሠ. ፕሮጀክቱ ከአካባቢው ህብረተ-ሰብ የሚረከበው ጥሬ ግብአትና በዚህም አማካኝነት ሊፈጠር የሚችለው የገበያ ትስስር፡፡

2. ለውድድር የቀረቡ የኢንቨስትመንት ፕሮጀክቶች የሚገመገሙበት፣ የውድድሩ ውጤት የሚገለጽበትና ይህንኑ አስመልክቶ ቅሬታ ቢኖር የሚቀርብበት ዝርዝር ሁኔታ ይህንን ደንብ ለማስፈጸም ወደፊት በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል፡፡

14. የገጠር መሬት ተጠቃሚ ግዴታዎች

1. ማንኛውም የገጠር መሬት ተጠቃሚ ይዞታው በውሃ ዳርቻዎችና በቦረቦር መሬቶች አካባቢ የሚገኝ ከሆነ የጥልቀቱን ሁለት እጥፍ ልክ ያለው የትኛውም የመሬቱ ክፍል ከእርሻ ስራ እንቅስቃሴ ነጻ ሆኖ መያዝ ይኖርበታል፤ ሆኖም ይህንን ያልታረሰውን የውሃ ዳርቻና ቦረቦር መሬት በይዞታው ስር አድርጎ ለተለያዩ የጥምር ደንና ለእጸዋት ልማት ሊያውለው ይችላል፡፡

C. The job opportunity that the project is likely to create;

D. The contribution that the project proposal submitted thereto would make as regards the natural resource development and environmental conservation;

E. Any raw inputs that the project might receive from the local community and thereby create market linkage as a consequence.

2. The specific condition in which the investment projects submitted for competition are evaluated, the results of such competition are notified and a grievance in connection therewith, if any, is submitted shall be determined by a directive to be issued in the future for the implementation of this regulation

14. Obligations of the Rural Land Beneficiaries

1. Where any rural land beneficiary whose land holding happens to be located around water edges and gully areas, any portion of the land having twofold of its depth shall be kept free from agricultural activities; provided, however, that he may use such an uncultivated gully land situated nearby the water edge for an integrated forest plant development by having it brought under his possession.

2. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) ስር የተደነገገው ቢኖርም ስልጣን በተሰጠው የመንግሥት አካል ህገ-ወጥ ተብለው የተፈረጁትን ማንኛዎቹንም አይነት እጸዋት በየትኛውም አይነት ይዞታ ላይ ቢሆን ማብቀል ወይም ማልማት ህጋዊ የመሬት ይዞታን ተገድዶ እስከመልቀቅ የሚደርስ አስተዳደራዊ ቅጣት ሊያስከትል ይችላል፡፡

15. የገጠር መሬት ይዞታን ለህዝብ አገልግሎት ስለማስለቀቅ

1. አግባብ ያለው የወረዳ አስተዳደር ጽህፈት ቤት የገጠርን መሬት ለህዝብ አገልግሎት ለማዋል አስፈላጊ ሆኖ ያገኘው እንደሆነ ተገቢውን ካሳ በቅድሚያ በመክፈልና ተፈናቃዩ በዘላቂነት የሚቋቋምባቸውን የተለያዩ አማራጮች ከወዲሁ በማመቻቸት ይህንኑ ከማንኛውም የመሬት ባለይዞታ ወይም ተጠቃሚ ለማስለቀቅ ይችላል፡፡ ሆኖም እርምጃው ተግባራዊ የሚደረገው ለባለሙያዎች በቅድሚያ ተገቢው የቦታ አቅርቦት መሟላቱ ከተረጋገጠ በኋላ ይሆናል፡፡
2. በየትኛውም ከተማ የፕላንና አስተዳደር ወሰን ክልል ውስጥ ለሚኖሩ ባለይዞታዎች ትክ የመኖሪያና የመስሪያ ቦታ ተለይቶ እንዲዘጋጅና ለተፈናቃዮች እንዲቀርብ ይደረጋል፡፡ ለነዚህ ተፈናቃዮች የሚሰጠውን የትክ ቦታ አቅርቦት አስመልክቶ መሟላት የሚገባቸው ዝርዝር መስፈርቶች በመመሪያ ይወሰናሉ፡፡

2. Without prejudice to the provision stipulated under Sub. Art. (1) of this article hereof, sprouting or growing any type of plants which are labeled unlawful by a competent government organ on any type of holding may entail an administrative penalty extending to the action of forcefully taking away a legally occupied land holding.

15. Expropriating Rural Land Holdings for Public Service

1. Where the Office of the pertinent Woreda Administration finds it necessary to use rural land for public service, it may, by having, in advance, disbursed the appropriate compensation and facilitated various alternatives beforehand through which the displaced person would be rehabilitated on permanent basis, may expropriate such land from any land holder or user; provided, however, that the measure shall be put into practice only after it has been ascertained that the appropriate land provision to the holders was fulfilled.
2. Substitute dwelling and working land shall be identified and prepared in favor of those holders residing within the plan and administrative boundary of any town and be made available for displaced persons. The specific criteria appropriate to be complied with regard to the provision of the substitute land granted to such displaced persons shall be determined by a directive.

3. በከተማ የፕላን ወሰንም ሆነ በገጠር ቀበሌ ማዕከላት ውስጥ በግል ይዞታቸው ላይ የመኖሪያ ቤት ወይም የንግድ ድርጅት የመገንባት ፍላጎታቸውን የገለጹ እንደሆነ ተቋቋሚዎች ቅድሚያ ይሰጣቸዋል። ዝርዝር አፈጻጸሙ በመመሪያ ይወሰናል።

4. ከከተማ አስተዳደር ውጭ በህዝብ ጥቅም አስገዳጂነት ከህጋዊ ይዞታቸው የሚነሱ የገጠር መሬት ባለይዞታዎች በህጉ መሰረት አማራጭ የሰፈራ ቦታ፣ ትክ የእርሻና የግጦሽ መሬት እንዲያገኙ ይደረጋል። የልማት መሬት የሚጠይቁ አካላትም በመልሶ ማቋቋሙ ዕቅድ አተገባበር እንዲሳተፉ ሊጋበዙ ይችላሉ።

5. በልማት ምክንያት ከመሬታቸው የሚፈናቀሉ ህጋዊ ባለይዞታዎች ይኸው መፈናቀል የሚያስከትልባቸው ጉዳት ከወዲሁ ታይቶ፡-

ሀ. እንደየፍላጎታቸው በተናጠልም ሆነ በጋራ በመደራጀት በተለያዩ የስራ ዘርፎች ተፈላጊው ፕሮጀክት ተቀርጾላቸው ወደ ስራ እንዲገቡ ይደረጋል፤

ለ. በራሱ በክልሉ መንግሥትም ሆነ በአልሚ ባለሀብቶች አማካኝነት የስራ እድል በቅድሚያ እንዲፈጠርላቸውና ለስራ የደረሱ የቤተ-ሰብ አባሎቻቸውም

3. Where they have expressed their interest to construct dwelling houses or business organizations on their private holdings within the boundaries of urban plan or in the Rural Kebele Centers, the rehabilitated persons shall be accorded priority. The detailed implementation of such an arrangement shall be determined by a directive.

4. Rural land holders displaced from their lawful holdings due to expulsion in view of public interest outside the city administration shall be provided with alternative place of settlement as well as substitute farm and grazing land in accordance with law. Those bodies seeking land for development purposes may be invited to participate in the implementation of the rehabilitation plan, as well.

5. In an earlier consideration of the harm which the displacement shall cause to them, lawful holders to be displaced from their land holdings due to the development purposes shall:

A. By having organized themselves individually or collectively depending on their respective needs, be made to engage on duty with the necessary project being devised for them in various job sectors;

B. Be provided with appropriate follow-up and support so that job opportunities would, in advance, be created on the part of the Regional Government itself or by the developers so that their family

በአካባቢው የሚካሄደው ልማት ተጠቃሚዎች እንዲሆኑ ተገቢው ክትትልና ድጋፍ ይደረግላቸዋል፤

ሐ. እንዳስፈላጊነቱ የብድር አገልግሎት ወይም ሌላ አይነት ልዩ ድጋፍ ይመቻቸላቸዋል፤

መ. የሚያቀርቧቸው ምርቶች በገበያ ረገድ ተወዳዳሪዎች እንዲሆኑ በስልጠናና በግብይት እሴት ሰንሰለት ትስስር ፈጠራ ረገድ ተገቢው ድጋፍ ይደረግላቸዋል፡፡

ክፍል ሶስት

ስለገጠር መሬት አጠቃቀም እቅድ ዝግጅት፣ አተገባበርና ቁጥጥር

16. መሪ የገጠር መሬት አጠቃቀም ዕቅድን ስለማዘጋጀትና ለዚሁ ስለሚያስፈልገው አደረጃጀት

1. በዚህ ደንብ መሰረት ቀበሌን ወይም ተፋሰስን መሰረት ያደረገና በማሳ ደረጃ ተፈጻሚ የሚሆን የገጠር መሬት አጠቃቀም እቅድ ይዘጋጃል፡፡
2. ለዚህም ያመች ዘንድ ጉዳዩ የሚመለከተው ወረዳ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት የቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ግብረ-ሀይልና አግባብ ያላቸውን አካላትም ሆነ ማህበረ-ሰቡን

members having attained working age would benefit from the development to be carried out in the area;

C. Be furnished with the credit facilities or any other special support services;

D. Be provided with appropriate support as regards the creation of value chain integration in training and marketing so that the products they supply would be competitive enough in respect of marketing.

PART THREE

PREPARATION, IMPLEMENTATION AND SUPERVISION OF the RURAL LAND USE PLAN

16. Preparation of the Rural Land Use Master Plan and the Required Organization

1. There shall be prepared a rural land use plan on the Kebele and or watershed and duly implemented at the level of a plot in pursuance of this regulation.
2. To facilitate this endeavor, the concerned Woreda Rural Land Administration and Use Office shall establish a technical committee which would prepare the land use master plan by having mobilized the participation of the

በማሳተፍ መሪ የመሬት አጠቃቀም እቅዱን የሚያዘጋጅ የቴክኒክ ኮሚቴ ያቋቁማል፡፡

Kebele Rural Land Administration and Use Task Force and the pertinent organs as well as the community thereof.

17. የግብረ-ሀይሉ አባላት ጥንቅር

17. Membership Composition of the Task Force

የቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ግብረ-ሀይል አባላት ከዚህ በታች የተመለከቱት ይሆናሉ፡-

Members of the Kebele Rural Land Administration and Use Task Force shall be the following:

ሀ. የቀበሌው ዋና አስተዳዳሪ ----- ሰብሳቢ፤

A. Chief Administrator of the Kebele -----
----- Chairperson;

ለ. የቀበሌው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ኮሚቴዎች ----- አባላት፤

B. The Kebele Rural Land Administration And Use Committees ----- members;

ሐ. የቀበሌው ስራ አስኪያጅ ----- አባል፤

C. The Manager of the Kebele ----- member;

መ. በቀበሌው ውስጥ የተመደበው የኮሚዩኒቲ ፖሊሲንግ ኦፊሰር ----- አባል፤

D. The community policing Officer assigned in the Kebele ----- member;

ሠ. የቀበሌው አስተዳደርና ጸጥታ ዘርፍ ኃላፊ ----- አባል፤

E. Head of the Kebele Administration and Security Sector ----- member;

ረ. የቀበሌው ሚሊሻ ኮማንደር ----- አባልና፤

F. The kebele Militia Commander -----
----- member; and;

ሰ. የቀበሌው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ባለሙያ ----- ጸሀፊ፤

G. The Kebele Rural Land Administration and Use expert ----- secretary.

18. የቴክኒክ ኮሚቴ አባላት ጥንቅር

18. Membership Composition of the Technical Committee

በቀበሌ ደረጃ የሚደራጅ አሳታፊ የገጠር መሬት አጠቃቀም እቅድ ዝግጅት ቴክኒክ ኮሚቴ አባላት ከዚህ በታች የተመለከቱት ይሆናሉ፡-

Members of the Participatory Rural Land Use Plan Preparation Technical Committee to be established at the kebele level shall be the following:

ሀ. የቀበሌው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ባለሙያ ----- ሰብሳቢ፤

ለ. በቀበሌው ነዋሪ ህብረተ-ሰብ የተመረጡና ከአምስት እስከ ሰባት የሚደርሱ ተወካዮች ----- አባላትና፤

ሐ. የቀበሌው ግብርና ጽህፈት ቤት ኃላፊ ----- አባልና ጸሀፊ።

19. የግብረ-ሀይሉ ተግባርና ኃላፊነት

የቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ግብረ-ሀይል በዚህ ደንብ መሰረት የሚከተሉት ዝርዝር ተግባርና ሃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

1. የቀበሌውን ህብረተሰብ በመሬት አጠቃቀም እቅድ ዝግጅት ተሳታፊ እንዲሆን ያስተባብራል፤
2. የተዘጋጀውን የመሬት አጠቃቀም እቅድ በቀበሌው ምክር ቤት አቅርቦ ያጸድቃል፤
3. በማሳ ደረጃ የመሬት አጠቃቀም እቅድ ትግበራን ይደግፋል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል ህግ ተጥሶ ሲገኝም እንዲታረም ያስደርጋል፤
4. ከተዘጋጀው የመሬት አጠቃቀም እቅድ ውጭ ያጠቃቀም ለውጥ አድርጎ በተገኘ በማንኛውም አካል ላይ የህግ ተጠያቂነት እንዲኖር ያደርጋል፤

A. The Kebele Rural Land Administration and Use expert ----- chairperson;

B. Representatives selected by the Kebele's dwelling community ranging from five through seven ----- members; and,

C. Head of the Kebele's Agriculture Office----- member and secretary.

19. Duties And Responsibilities of the Task Force

The Kebele Rural Land Administration and Use Task-Force shall, pursuant to this regulation, have the following specific duties and responsibilities:

1. Coordinate the community of the Kebele concerned so that it would participate in the preparation of the land use plan;
2. Submit the duly prepared land use plan to and have it approved by the Kebele's Council;
3. Support, follow up and supervise over the implementation of the land use plan at the level of plots and cause the rectification of the law where it is found to have been violated thereof;
4. See to it that legal liability is incurred against any organ which is found to have made such an alteration of use other than the one allowed by the prepared land use plan;

5. በአዋጁ አንቀጽ 32 ንዑስ አንቀጽ (1)ና (2) ስር ከተደነገገው የመሬት አጠቃቀምና አያያዝ ውጭ ሰርተው በሚገኙ አካላት ላይ አስተዳደራዊ እርምጃዎችን ይወስዳል።

20. የቴክኒክ ኮሚቴው ተግባርና ሃላፊነት

የቀበሌ አሳታፊ የገጠር መሬት አጠቃቀም መሪ እቅድ ዝግጅት ኮሚቴ በዚህ ደንብ መሰረት የሚከተሉት ዝርዝር ተግባርና ሃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

1. ከወረዳው የመሬት አጠቃቀም ባለሙያዎች ቡድን በመተባበር የቀበሌውን የመሬት አጠቃቀም እቅድ ያዘጋጃል፤
2. የተዘጋጀውን የመሬት አጠቃቀም እቅድ ህብረተ-ሰቡ እንዲተችበትና የቀበሌው ምክር ቤት እንዲያፀድቀው ያስተባብራል፤
3. ቀበሌን ወይም ተፋሰስን መሰረት አድርጎ ስለሚከናወን የመሬት አጠቃቀም እቅድ አዘገጃጀት ሂደትና ጠቀሜታ ለቀበሌው ህብረተ-ሰብ ተገቢውን ግንዛቤ ይፈጥራል፤
4. በማሳ ደረጃ የተዘጋጀውን የመሬት አጠቃቀም እቅድ ለባለይዞታዎች በወቅቱ ያስረክባል፤ ተግባራዊነቱንም በቅርብ ይከታተላል።

5. Take administrative measures on those organs which are found conducting activities other than those land use and maintenance tasks specified under Art. 32 Sub-Arts. (1) and (2) of the proclamation.

20. Duties And Responsibilities of the Technical Committee

The Kebele Participatory Rural Land Use Master Plan Preparation Committee shall, pursuant to this regulation, have the following specific duties and responsibilities:

1. Prepare the Kebele land use plan together with the Woreda's team comprising the land use professionals.
2. Coordinate the community so that it would comment on the prepared land use plan and the Kebele's Council shall approve same;
3. Create appropriate awareness in respect of the community in the Kebele with regard to the process and utilization of the land use plan preparation to be carried out on the basis of the Kebele or watershed;
4. Hand over on time the land use plan prepared at the level of the plot on to the holders and closely follow up its implementation.

21. የመሬት አጠቃቀም እቅድን ወቅታዊ ስለማድረግ

1. በአካባቢ ደረጃ የሚዘጋጅ አሳታፊ የገጠር መሬት አጠቃቀም እቅድ ጸንቶ የሚቆይበት ዘመን አስር ዓመት ይሆናል፡፡

2. በአዋጁ አንቀጽ 30 ንኡስ አንቀጽ (2) መሰረት ቀበሌን ወይም ተፋሰስን መሰረት አድርጎ የተዘጋጀ የመሬት አጠቃቀም እቅድ ከዚህ በታች በተመለከቱት ምክንያቶች ሊከለስ ይችላል፡-

ሀ. በየጊዜው በሚከሰቱ ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና አካባቢያዊ ለውጦች ሳቢያ የተዘጋጀውን እቅድ ገቢራዊ ማድረግ አስቸጋሪ ሆኖ ሲገኝ፤

ለ. በአፈጻጸም ሂደት ተገቢው ክትትልና ቁጥጥር ተካሂዶ በተገኘው ውጤት መሰረት የእቅዱን አተገባበር እድሜ ለማራዘም የሚያስችል ምቹ ሁኔታ አለመኖሩ ከተረጋገጠ፡፡

22. ስለገጠር ቀበሌ ማዕከላት ምስረታና አስተዳደራቸው

1. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የገጠር ቀበሌዎች የየራሳቸው አስተዳደራዊ ማዕከላት ይኖሯቸዋል፡፡ እነዚህ ማእከላት የየቀበሌ አስተዳደሮቹ ዋና መቀመጫዎች በመሆን ጭምር ያገለግላሉ፡፡

21. Updating the Land Use Plan

1. The effective period of time for the participatory rural land use plan to be prepared at the local level shall last for ten years.

2. The land use plan prepared on the basis of a Kebele or watershed in accordance with Art. 30 Sub-Art. (2) of the proclamation shall be revised due to the reasons indicated here-below:

A. Where it is found to be problematic to implement the plan prepared in view of the economic, social and environmental changes occurring from time to time;

B. Where it has been established that there appears no favorable condition that would enable one to extend the life of the plan after having conducted the appropriate follow-up and supervision and in accordance with the findings obtained there-from.

22. Establishment of the Rural Kebele Centers and their Administration

1. Rural Kebeles found in the Regional State shall have their own respective centers. Such centers shall also serve as the principal seats for the Kebele administrations concerned.

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ጉዳዩ የሚመለከተው ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት በጥናት ላይ ተመስርቶ በአንድ የገጠር ቀበሌ ውስጥ ከዋናው አስተዳደራዊ ማእከል ውጭ ሌሎች ተጨማሪ ማእከላት እንዲቋቋሙ ሊወስን ይችላል። ሆኖም በአንድ የገጠር ቀበሌ ውስጥ ከአንድ በላይ የሆነ አስተዳደራዊ ማእከል ሊኖር አይችልም።

3. ይህ ደንብ ከመውጣቱ በፊት በቋሚነት የቀበሌ ማእከላት ያልነበራቸው የገጠር ቀበሌዎች ያሉ እንደሆነ ወይም አዲስ የሚቋቋሙ ቀበሌዎች ሲኖሩ፣ በነዋሪው ህብረተ-ሰብ ተሳታፊነትና ጉዳዩ በሚመለከተው ቀበሌ ምክር ቤት የመጨረሻ ውሳኔ ሰጭነት ማእከሉ የሚመሰረትበት ቦታ የሚከተሉትን መስፈርቶች ማሟላት ይኖርበታል፡-

ሀ. የመሬቱ ለምነት ደረጃ በንጽጽር ዝቅተኛ የሆነ፤

ለ. ተዳፋትነቱ ለግንባታ ምቹ የሆነ፤

ሐ. በቂ የውሃ አቅርቦት ያለው ወይም ቢፈለግ በቀላሉ ሊገኝበት የሚችል፤

መ. ለመሬት መንሸራተትና ለሌሎች መሰል አደጋዎች ተጋላጭ ያልሆነና የደህንነት ስጋት የሌለበት፤

2. Without prejudice to the provision of sub-Art. (1) of this Art. hereof, the pertinent Council of the Woreda Administration may, on the basis of a study, decide in favor of the establishment of additional centers other than the principal administrative center in one rural Kebele; provided, however, that there may not be more than one administrative centers within one rural Kebele.

3. Where there have been Rural Kebeles with no permanent centers of their own prior to the enactment of this regulation or there exist Kebeles to be established anew, the place in which the center is established shall, through the participation of the residing community and the final decision of the pertinent Council of the Kebele, be caused to fulfill the following criteria:

A. that the fertility level of the land is relatively low;

B. that the slope of the land is conducive to undertake construction;

C. that it is endowed with adequate water supply or such is easily available for use, if need be;

D. that it is not susceptible to landslide and any other similar incidents or having no security risks;

ሠ. በተቻለ መጠን የመሰረተ-ልማት አውታሮችና የአገልግሎት ተቋማት የተገነቡበት ወይም እነዚህን ለመገንባት አመቺ የሆነ።

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) ፊደል ተራ ቁጥር (ሀ)ና (ለ) ስር የሰፈሩት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው አብዛኛው የቀበሌው ነዋሪ ህዝብ ያማክላቸዋል ብሎ ያመነበትና ምክር ቤቱ ተወያይቶ ያጸደቀው ቦታ በማዕከልነት ይመረጣል።

5. ለገጠር ቀበሌ ማዕከላት ምስረታ በሚውል በማናቸውም መሬት ላይ ህጋዊ ይዞታ ያላቸው ባለይዞታዎች ስፍራውን እንዲለቁ ከመገደዳቸው በፊት ተገቢውን ካሳ ወይም ትክ መሬት በቅድሚያ ማግኘት አለባቸው።

6. በገጠር ቀበሌ ማእከላት ውስጥ ከመሬት ሽንሽና፣ አሰጣጥና የመረጃ አስተዳደር ጋር ተያያዥነት ያላቸው ማናቸውም ቴክኒካዊና አስተዳደራዊ ተግባራት አግባብ ባላቸው የወረዳና የቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤቶች አማካኝነት ይከናወናሉ፤ ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

23. በማእከላቱ ውስጥ ስለሚከናወን የመሬት አሰጣጥና አጠቃቀም ሁኔታዎች

1. ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟላ ማንኛውም ሰው በገጠር ቀበሌ ማዕከላት ውስጥ የመኖሪያ ቤት መስሪያ ቦታ ማግኘት ይችላል፡-

E. that, in so far it is practicable, infrastructural facilities and service institutions are constructed or it is fairly suitable to construct same.

4. Without prejudice to the provisions specified under Sub-Art. (3) letter numbers (A) and (B) of this article hereof, the locality believed to be ideal by the majority of the Kebele's inhabitants and which the Council has approved following a deliberation shall be preferably selected as a center.

5. The holders having lawful holding on any land to be utilized for the establishment of a Rural Kebele Center shall, in advance, have to obtain the appropriate compensation or substitute land before they are compelled to relinquish the place.

6. Any technical and administrative activities relating to the land parceling, delivery and data administration shall be carried out on the part of the pertinent Woreda and Kebele Rural Land Administration and Use Offices. Particulars shall be determined by a directive.

23. Conditions of Land Provision and Use Carried out in the Centers

1. Whosoever fulfills the criteria specified herein below may obtain land for the construction of a dwelling house in a Rural Kebele Center where:

ሀ. እድሜው 18 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆነ፤ ለ. በቀበሌው ውስጥ ቢያንስ ለሁለት ተከታታይ ዓመታት የኖረና በግብርና፣ በንግድ ወይም በሌላ በማናቸውም መንግሥታዊ ወይም መንግሥታዊ ባልሆነ ድርጅት አማካኝነት ተቀጥሮ የሚሰራ፤ ሐ. የታቀደውን ግንባታ በገባው ውል መሰረት በ18 ወራት ውስጥ የማጠናቀቅ አቅም ያለው፤ መ. መሬቱን በትክ ቦታ ለመለወጥ የሚችል ወይም ለተፈናቃዩ ተገቢውን ካሳ በቅድሚያ የመክፈል አቅም ያለው፤ ሠ. የግንባታ ፕሮጀክቱን በተሰጠው ፕላን መሰረት ለማከናወን የሚችል፡፡	A. He has attained the age of 18 years and above; B. He has lived in the Kebele for two consecutive years and engaged himself in agriculture, business or been employed in any other governmental or non-governmental organizations; C. He has the capacity to complete the intended construction within 18 months in accordance with the contract entered into; D. He is able to exchange his plot of land with a substitute one or has the capacity to pay the proper compensation in favor of the displaced person in advance; E. He is able to carry out the construction project in accordance with the plan issued for him.
2. በአዋጁ አንቀጽ 31 ንኡስ አንቀጽ (6) ስር በተደነገገው መሰረት ወላጆቻቸውን በሞት ያጡ ህፃናት፣ አካል ጉዳተኞች፣ አቅሙ ደካሞች፣ ሴቶችና አረጋውያን የመኖሪያ ቤት መስሪያ ቦታ እንዲያገኙ ቅድሚያ የሚሰጣቸው ከዚህ በላይ በንኡስ አንቀጽ (1) ከፊደል ተራ ቁጥር ሀ. እስከ ተራ ቁጥር ሠ. ድረስ የተዘረዘሩትን መስፈርቶች አሟልተው ሲገኙ ይሆናል፡፡ ሆኖም እድሜን የተመለከተው መስፈርት ወላጆቻቸውን በሞት ባጡ ህፃናት ላይ ተፈጻሚ አይሆንም፡፡
2. Pursuant to the provision stipulated under Art. 31 Sub-Art. (6) of the proclamation, orphans, persons with disabilities, incapable persons, women and elders shall be accorded priority to obtain land for the construction of dwelling houses, where it is found that they have met the criteria specified under Sub-Art. (1) from letter number (A) through letter number (E) herein above; provided, however, that the criterion pertaining to age may not apply in respect of orphans.

3. በልውውጥ ወይም ካሳ በመክፈል የመኖሪያ ቤት መስሪያ ቦታ የሚሰጣቸው አካላት የሚያገኙት መሬት ስፋት ቀበሌው በሚኖረው የመሬት አቅርቦት አቅም የሚወሰን ሆኖ ለአንድ የቤተሰብ ኃላፊ ከ200 እስከ 500 ካሪ ሜትር የግንባታ ቦታ ሊሆን ይችላል።

4. በቀበሌው ውስጥ የሚኖር ማንኛውም አርሶ-አደር ከዚህ በላይ በንኡስ አንቀጽ (1) ስር የተዘረዘሩትን መስፈርቶች አሟልቶ እስከተገኘ ድረስ ከማዕከሉ ውጭ ሌላ ቤትና ቦታ ቢኖረው እንኳ በማዕከሉ ውስጥ የቤት መስሪያ ቦታ ከማግኘት አይታገድም።

5. ማንኛውም ሰው በአንድ የገጠር ቀበሌ ማእከል ውስጥ አንድ የምሪት ቦታ ብቻ ይኖረዋል፤ ሆኖም ቀደም ሲል ከአንድ በላይ የሆኑ ቤቶች ያላቸውን ነባር ባለይዞታዎች በተመለከተ እያንዳንዱ ይዞታ ከ500 ካሪ ሜትር ስፋት እስካልበለጠ ድረስ እየታየ እንዲጸድቅላቸው ይደረጋል።

6. ለገጠር ቀበሌ ማዕከል ግንባታ ሲባል የይዞታ መሬት የሚወሰድባቸው አርሶ-አደሮች የተገኙ እንደሆነ እያንዳንዱ የቤተ-ሰብ ሃላፊ ከሚለቀው አጠቃላይ መሬት ላይ ቅድሚያ እየተሰጠው እስከ 500 ካሪ ሜትር የሚደርስ ቦታ የማግኘት መብቱ ይከበርለታል።

3. The amount of the land area to be secured by the bodies entitled to do so for the construction of dwelling houses either through exchange or by payment of compensation may range from 200 through 500 sq. meter of land for the construction of a single house per a family head, the size of which to be determined with the capacity of the Kebele to supply land therewith.

4. Any farmer residing in the Kebele may, so long as he has fulfilled the criteria specified under Sub-Art. (1) of this Article hereof, not be barred from obtaining a plot of land for the construction of house's in the center regardless of the fact that he has already possessed same in areas other than the center approached.

5. Any person shall have only one plot of land permitted in a Rural Kebele Center; provided, however, that, in respect of those holders previously having more than one houses, they shall have them approved s long as each and every holding is not found to be in excess of 500 sqm in size.

6. Where there exist farmers whose land holding has been expropriated for the purpose of establishing Rural Kebele Centers, the right of each and every head of household shall be respected to obtain up to 500 square meters out of the total land that he might have lost due to the expropriation, having been given priority thereof.

7. በቤት ውስጥ አብረው የሚኖሩና እድሜያቸው ከ18 ዓመት በላይ የሆናቸው ልጆችና በአዋጁ ውስጥ ቤተሰብ ተብሎ በተተረጎመው ሀረግ የሚሸፈኑ ወገኖች በግብርና ስራ የተሰማሩና በዚያው አካባቢ ቋሚ አድራሻ ያላቸው መሆኑ የተረጋገጠ እንደሆነ የባለይዞታው መሬት በቂ ሆኖ እስከተገኘ ድረስ በማእከሉ የቦታ ሽንሽና ዝቅተኛውን የቦታ ምሪት መጠን ለእያንዳንዳቸው አንድ የምሪት ቦታ ሊሰጥ ይችላል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

8. በቀበሌው ውስጥ ስራቸውን የሚያካሂዱ የተለያዩ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት ለዚሁ ተግባር የሚሰጣቸው የመሬት ይዞታ ስፋት ይህንን ደንብ ተከትሎ ወደፊት በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል።

9. ነባር ተቋማት ስራቸውን የሚያከናውኑበት በቂ ስፍራ እንደሌላቸው ገልጸው ያመለክቱ እንደሆነ ከአካባቢው ለሚነሱ ባለይዞታዎች በቅድሚያ ትክ እየተሰጠ ወይም ተገቢው ካላ እየተከፈለ ተጨማሪ የማስፋፊያ ቦታ እንዲያገኙ ሊደረግ ይችላል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

10. በማእከሉ ውስጥ ለሚካሄዱ የንግድ እንቅስቃሴዎች የሚጠየቀው ቦታ ነጋዴዎች በሚያቀርቡት የፕሮጀክት ሃሳብና ቀበሌው ለልማት ተነሿዎች በሚኖረው ካላ የመክፈል

7. In relation to those children living in a household together and whose age is 18 years and above as well as those parties covered within the meaning of the term ‘family’ under the proclamation, where it is established that they have engaged themselves in agricultural activity and are permanently addressed in the area, one plot with the size of minimum land permit on the basis of the land distribution of the center may be granted to each and every one of them, so long as it is found that the holder’s land becomes sufficient thereof. Particulars shall be determined by a directive.

8. The amount of the land holding area to be granted to those various social and economic service-providing institutions carrying out their respective duties in the Kebele for such purpose shall be determined by a directive to be issued subsequent to this regulation.

9. Where existing institutions so apply describing that they do not have sufficient place for carrying out their activities, they may, upon granting a substitute land in advance or awarding payment of compensation for those holders possibly displaced from the area, be made to obtain additional extensive land. Particulars shall be determined by a directive.

10. The land sought to conduct business activities to be carried out in the center shall be granted either through competition or allotment, as deemed necessary, on the basis of the project

አቅም ላይ ተመስርቶ በውድድርና እንዳስፈላጊነቱ በምደባ ይሰጣል። ሆኖም ምደባው የሚከናወነው አግባብ ባለው የወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት የውሳኔ ሃሳብ መነሻነት የዞኑ አስተዳደር ምክር ቤት ሲፈቅድ ብቻ ይሆናል።

proposal submitted on the part of traders and the capacity that the concerned Kebele to pay compensation to those displaced in view of the development; provided, however, that the allotment shall be carried out only where the Council of the Zonal Administration has approved same on the initiation of the recommendation from the pertinent Woreda Administration Council.

11. አዋጁ ከመውጣቱ በፊት ለገጠር ቀበሌ ማእከልነት በተመረጡ ስፍራዎች ውስጥ የተገነቡና በሽንሸና ፕላኑ መሰረት መስፈርቱን የሚያሟሉ የትኛዎቹም ቤቶች ባሉበት ሁኔታ እውቅና ተሰጥቷቸው ይቀጥላሉ። ሆኖም የሽንሸና ፕላኑ ሲሰራ ከፕላኑ ውጭ ተሰርተው የሚገኙትን ቤቶች በተመለከተ ፈርሰውና ትክ ቦታ ተዘጋጅቶላቸው በፕላኑ መሰረት እንደገና መገንባት ይኖርባቸዋል።

11. The houses constructed in places selected to serve as a prospective center for Rural Kebele prior to the enactment of the proclamation and thereby fulfill the criteria laid down, on the basis of the parceling plan shall, having been granted due recognition, remain intact; provided, however, that, with regard to those houses constructed contrary to such plan where the parceling plan is worked out, they shall be demolished and re-constructed pursuant to the plan following the preparation of a substitute plot of land..

12. በገጠር ቀበሌ ማእከላት ውስጥ የተገነቡ መኖሪያ ቤቶች የዲዛይንና የግንባታ ጥራት መስፈርቶችን አሟልተው ስለመገኘታቸው አግባብ ባለው የወረዳ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ተረጋግጦ ሊሸጡ፣ የእዳ ዋስትና ሆነው ሊያዙም ሆነ በማናቸውም መንገድ ለሶስተኛ ወገን ሊተላለፉ ይችላሉ። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

12. Dwelling houses constructed in the Rural Kebele Centers shall, upon ascertainment by the pertinent Woreda Rural Land Administration and Use Office that they are found fulfilling the criteria of the design and construction quality, be sold, mortgaged or transferred to third party in any way. Particulars shall be determined by a directive.

13. የስሙ-ንብረት ዝውውሩም ተገቢውን የአገልግሎት ክፍያ በመፈጸም ማዕከሉ በሚገኝበት ወረዳ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት በኩል ይከናወናል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

14. በማእከላት ውስጥም ሆነ ከማእከላት ውጭ ለግብርናም ሆነ ከግብርና ውጭ ለሆነ አላማ በገጠር መሬት ላይ የሚካሄዱ የኢንቬስትመንት ፕሮጀክቶችን በተመለከተ ዲዛይን የማጽደቁ፣ የግንባታ ፈቃድ የመስጠቱ፣ ስሙ-ንብረት የማዛውሩና የመቆጣጠሩ ስልጣን አግባብ ያላቸው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ተቋማት ይሆናል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይደነገጋል።

ክፍል አራት

የገጠር መሬትን ስለመለካት፣ ስለመመዝገብና የይዞታ ማረጋገጫ ደብተር ስለመስጠት

24. ይዞታን ስለመለካት

1. ማናቸውም የገጠር መሬት በሚለካበት ጊዜ የመሬቱ አዋሳኝ ባለይዞታዎች ወይም ተጠቃሚዎች ጥሪ ተደርጎላቸው በስፍራው እንዲገኙና ድንበራቸውን በስምምነት ለይተው በማሳየት ይዞታቸውን እንዲያስመዘግቡ ይደረጋል። በጥሪው መሰረት ጉዳዩ የሚመለከታቸው ባለይዞታዎች ካልተገኙ የንኡስ ቀበሌው መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ኮሚቴ

13. The transfer of the documents of title relating to property, as well, shall, against payment of the appropriate service charge, be carried out by the Woreda Rural Land Administration and Use Office in which the center is located. Particulars shall be determined by a directive.

14. Regarding the investment projects carried out in the rural land for agricultural or non-agricultural purposes inside or outside the centers, the powers to approve design, issue construction permit, transfer the documents of title relating to property and supervision thereof shall be vested in the pertinent Rural Land Administration and Use Institutions. Particulars shall be determined by a directive.

PART FOUR

MEASURING, REGISTERING RURAL LAND AND GRANTING Books of HOLDING CERTIFICATE

24. Measurement of Land Holdings

1. Where any rural land is measured, adjacent holders of such land or beneficiaries thereof shall, having been called upon, be caused to appear thereof and get their respective holdings registered by way of identifying and showing the boundaries therewith in mutual agreement; provided, however, that, where the holders concerned have not been able to show up in pursuance of the call, the Sub-Kebele Land Administration and Use Committee shall, being

ስለመሬቱ መረጃው ባላቸው ታዋቂ የአካባቢው ነዋሪዎች እማኝነት ታግዞ ልኬታውን ያካሂዳል፡፡

2. በመሬቱ አለካክና በድንበሩ አከላለል ረገድ ቅሬታ የተሰማው ማንኛውም ባለይዞታ መረጃው ለነዋሪው ህብረተ-ሰብ ቀርቦ ከተተቸበት ዕለት ጀምሮ ባሉት 30 ቀናት ውስጥ ጉዳዩ እንደገና ይታይለት ዘንድ በየደረጃው ለሚገኘው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም አካል አቤቱታ የማቅረብ መብት አለው፡፡

25. የግል የመሬት ቅየሳ ድርጅቶችን ስለማሳተፍ

በአዋጁ አንቀጽ 33 ንኡስ አንቀጽ (7) ስር በተደነገገው መሰረት ከዚህ በታች የተመለከቱትን መስፈርቶች አሟልተው እስከተገኙ ድረስ ህጋዊ ፈቃድ ያላቸው የግል የቅየሳ ድርጅቶች በመሬት ቅየሳና ልኬታ ስራው ላይ ሊሳተፉ ይችላሉ፡-

- ሀ. ዘርፉ የሚጠይቃቸውን ዘመናዊ የቅየሳ መሳሪያዎችና ሌሎች አስፈላጊ ቁሳቁሶች ማሟላታቸው ሲረጋገጥ፤
- ለ. በሙያው የሰለጠነና ልምድ ያላቸውን ባለሙያዎች ያካተቱ ሆነው ሲገኙ፤
- ሐ. የታደሰ የሙያ ፈቃድ ያላቸውና የዘመኑን ግብር የክፈሉ መሆናቸው ሲረጋገጥ፡፡

assisted by the prominent figures from among the local inhabitants carry out the measurement thereto.

2. Whosoever feels aggrieved with regard to the measurement of the land holding and the demarcation of its boundaries shall have the right to lodge his complaints to the Rural Land Administration and Use Organ found at all levels in order to have the matter reviewed within 30 days starting from the date on which the information was submitted to the resident-community and commented thereupon.

25. Letting Private Firms to Participate in the Surveying of Land

So long as the private land surveying firms with lawful license are available having fulfilled the criteria specified in Art. 33 Sub-Art. (7) of the proclamation, they may be made to participate in the surveying and measurement tasks where:

- A. They are found to embrace experts trained in the profession and having experience thereto;
- B. They are found to embrace experts trained in the profession and having experience thereto;
- C. It is established that they have possessed a renewed license and paid the tax of the current fiscal year.

26. ስለ ገጠር መሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተር

1. የገጠር መሬት በይዞታ የተሰጠው ማንኛውም ሰው የመሬቱ ዝርዝር የተመዘገበበት የይዞታ ማረጋገጫ ደብተር በስሙ ተዘጋጅቶና ፎቶግራፉ ተለጥፎበት አግባብ ባለው የወረዳ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት አማካኝነት ይሰጠዋል፡፡

2. የመሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተር በማናቸውም ሁኔታ የጠፋበት፣ የተቀደደበት ወይም የተበላሸበት ማንኛውም ሰው ይኸው እንደታወቀ አግባብ ባለው የወረዳ መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት አመልክቶና ስለዚሁ ከፖሊስ ወይም ከማህበራዊ ፍርድ ቤት የተሰጠ ማስረጃ አቅርቦ ወደፊት በመመሪያ የሚወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ በመፈጸም እንደገና ማውጣት ይችላል፡፡

3. የገጠር መሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተር ባህረ-መዝገብና የኤሌክትሮኒክስ ቅጂው ያዘጋጁ ባለሙያ ሙሉ ስምና ፊርማ ካረፈባቸው በኋላ በጽህፈት ቤቱ ሃላፊ ወይም በተወካዩ ፊርማና ማህተም መረጋገጥ አለባቸው፡፡

4. ይህ ደንብ ከመውጣቱ በፊት ያልተፈረመባቸው ደብተሮችና ባህረ-መዝገቦች በመረጃ ማጥራት ሂደቱ የሚለዩበትን ቃለ-ጉባኤ መሰረት በማድረግ

26. Book of Rural land Holding Certificate

1. Whosoever is granted with a rural land holding shall be issued with a book of holding certificate on which the peculiarities of such land have been registered, having been prepared in his name and with his personal photograph attached therewith on the part of the pertinent Woreda Rural Land Administration and Use Office.

2. Any person, whose book of land holding certificate has been lost, torn apart or spoiled under any circumstance may be re-issued with a newer one having paid the service charge, the amount of which is to be determined by a directive in the future by applying to the pertinent Woreda land administration and use office as soon as such an incident is known to have happened and submitting an evidence secured from the nearby police or social court to that effect.

3. The principal register of the book of the rural land holding certificate and its electronic version shall, after having contained the full name and signature of the professional in charge of its preparation, be approved with the signature and seal of the head of the office or his agent.

4. The books and the principal register which have not been signed prior to the issuance of this regulation shall, having been revalidated with the signature and seal of the head of the office,

ያዘጋጀው ባለሙያ ስምና ፊርማ ካረፈባቸው በኋላ በጽህፈት ቤቱ ሃላፊ ወይም በተወካዩ ፊርማና ማህተም እንደገና እየተረጋገጡ ይቀመጣሉ፡፡

5. በህግ ከተወሰነው የአንድ ማሳ ዝቅተኛ መጠን በታች የሆነ የትኛውም የገጠር መሬት በይዞታ ማረጋገጫ ደብተር ውስጥ ለብቻው አይመዘገብም፤ ሆኖም ይህ ድንጋጌ አዋጁ ተሻሽሎ ከመውጣቱ በፊት ለነበሩት አነስተኛ ይዞታዎች ማረጋገጫ ደብተር ከመስጠት አያግድም፡፡

6. በዚህ አዋጅ መሰረት ተፈላጊውን የይዞታ ማረጋገጫ ደብተር ሳያወጣ በገጠር መሬት ሲጠቀም የተገኘ ማንኛውም ሰው በሚከተለው አኳኋን ከቃል ማስጠንቀቂያ ጀምሮ መሬቱን ተገዶ እስከመልቀቅ የሚደርስ እርምጃ ሊወሰድበት ይችላል፡-

ሀ. መጀመሪያ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ደብተሩን እንዲያወጣ በቀበሌው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት በኩል የቃል ማስጠንቀቂያ ይሰጠዋል፤

ለ. በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ ደብተሩን ሳያወጣ የቀረ እንደሆነ በወረዳው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት አማካኝነት የሶስት ወር የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ ይሰጠዋል፤

be kept after the name and signature of the professional in charge of its preparation in conformity with the minute through which they are identified in the course of a document verification process.

5. No parcel of rural land, the size of which is less than the minimum prescribed by law, may separately be registered in the holding certification book; provided, however, that this provision shall not prohibit one from issuing such a book of certification in respect of those holdings known to have existed prior to the enactment of the revised proclamation.

6. A measure starting from oral warning through mandatory expropriation of one's own plot of land in the following manner may be taken against any person spotted while utilizing rural land without having been issued with the required book of the land holding certificate in accordance with the proclamation:

A. On first encounter, he shall be given oral warning on the part of the Kebele's Rural Land Administration and Use Office so that he would take such a book within one month;

B. In case he has not approached for the issuance of the book within the time limit prescribed thereof, he shall be given a three-months written notice on the part of the Woreda Rural Land Administration and Use Office;

ሐ. በጽሁፍ ማስጠንቀቂያው መሰረት ደብተሩን ያላወጣ እንደሆነ ለአንድ አመት ያህል በይዞታው የመጠቀም መብቱን እንዲያጣና መሬቱ ለሌላ ሰው ተከራይቶ አገልግሎት እየሰጠ እንዲቆይ በቀበሌው መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ይወሰንበታል፤

መ. በተጠቀሰው የአንድ አመት ጊዜ ውስጥ ደብተሩን ካላወጣ ደግሞ የመሬት ይዞታው ተነጥቆ ወደ መሬት ባንክ እንዲገባ ይደረጋል፡፡

7. የወል መሬት ባለይዞታዎች የዚሁ መሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተር በተጠቃሚዎች ስም ተዘጋጅቶ የሚሰጣቸው ሲሆን እስከተቻለ ድረስም የመሬቱ ተጠቃሚዎች ስም ዝርዝር እንዲያያዝ ተደርጎና የይዞታው ልዩ መጠሪያ ተጠቅሶ ራሳቸው በሚመርጡት ወኪል ሃላፊነት እንዲያዝና እንዲጠበቅ ይደረጋል፡፡

8. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የተደነገገው ቢኖርም በወልና በድርጅቶች ስም በሚሰጥ የገጠር መሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተር ላይ የባለይዞታዎችን ፎቶግራፍ መለጠፍ አስፈላጊ አይሆንም፡፡

C. Where he has failed to secure the book in view of the written notice, it shall be determined by the Kebele's Rural Land Administration and Use Office to deprive him from the use-right of his holding for about a year and the land would, having been rented for another person, remain still providing service thereof.

D. Unless he has been issued with the said book within the period of one year prescribed for him, his land holding shall be subject for expropriation and thereby incorporated into the land bank.

7. Communal land holders shall be issued with the book of land holding certificate having been prepared in the names of the beneficiaries and, such book shall, having contained the list of names of the beneficiaries therefrom and specifically mentioned the designation of the holding, as much as possible, be kept and maintained under the responsibility of a representative to be selected by themselves.

8. Notwithstanding the provision of Sub-Art. (1) of this Article hereof, it shall not be necessary to attach the photographs of holders on the book of the rural land certificate to be issued in the names of the communal and organizational land holding.

9. የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት በዚህ ደንብ መሰረት የሚጠይቁት የይዞታ ማረጋገጫ ደብተር በተቋማት ስም ተዘጋጅቶ ይሰጣቸዋል።

27. በገጠር መሬት ይዞታ ማረጋገጫ መረጃ ሰነዶች ላይ ተቃውሞ ስለሚቀርብበትና ማሻሻያ ስለሚደረግበት ሁኔታ

1. በምዝገባ ሂደት ተረጋግጦ የተያዘ የገጠር መሬት መረጃ የመጨረሻ ሆኖ በገጠር መሬት መዝገብ ውስጥ ከመግባቱ በፊት ቅሬታ አለኝ የሚል ማንኛውም ባለይዞታ መረጃው በተመዘገበ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ አቤቱታውን ለመዝጋቢው አካል በጽሁፍ ማቅረብ ይችላል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት አቤቱታ የቀረበለት አካል አቤቱታው በቀረበ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ምላሹን በጽሁፍ የመስጠት ግዴታ አለበት።
3. አቤቱታው የቀረበለት አካል በወቅቱ ምላሽ ያልሰጠው ወይም የሰጠው ምላሽ ያላረካው እንደሆነ አቤቱታ አቅራቢው ይግባኙን ቀጥሎ ላለው የተቋሙ እርከን በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ በጽሁፍ ማቅረብ ይችላል።

9. There shall be issued a book of land holding certificate sought by the social and economic service providing institutions pursuant to this regulation following its preparation in their names.

27. Lodging Objection in Relation to The Documents of Rural Land Holding Certification Information and Condition of Making Amendments

1. Any holder who alleges that he is dissatisfied as regards the rural land information which might have been verified and kept in the course of the registration process may, pending its entry into the rural land record as a complete one, lodge a complaint in writing within one month starting from the date on which the information was registered.
2. The organ, to which the complaint has been submitted in accordance with Sub-Art. (1) of this article hereof, is duty-bound to provide a written response within one month from the date on which such complaint was submitted thereto.
3. Where the organ to which the complaint has been submitted was not able to react on time or the complainant is dissatisfied with the response given to him, the latter may institute an appeal in writing to the hierarchically superior setup of the institution within one month.

4. ይግባኙ የቀረበለት የበላይ አካልም ይግባኙ በቀረበለት በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ በጽሁፍ ምላሽ መስጠት ይኖርበታል። በዚህ አካል ምላሽ ያልተሰጠው ወይም በተሰጠው ምላሽ ያልተስማማ ማንኛውም ወገን አቤቱታውን በሁለት ወር ጊዜ ውስጥ ለመደበኛ ፍርድ ቤት ሊያቀርብ ይችላል።

5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የተደነገገው የጊዜ ገደብ ካለፈ በኋላ ስለተመዘገበው መረጃ የሚቀርብ ማንኛውም አይነት ተቃውሞ ተቀባይነት አይኖረውም። ሆኖም ከአቅም በላይ የሆነ ምክንያት አጋጥሞት በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ ቅሬታውን ለማቅረብ ያልቻለ ማንኛውም ባለይዞታ ቅሬታውን በወቅቱ ያላቀረበበትን ምክንያት ስልጣን ካለው አካል በተሰጠ የፅሁፍ ማስረጃ አስደግፎ ጥያቄ ያቀረበ እንደሆነ በተለየ ሁኔታ ሊስተናገድ ይችላል።

6. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (5) መሰረት ዘግይቶ የሚቀርብ ቅሬታ ከአቅም በላይ የሆነው ምክንያት በተወገደ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ መቅረብ ያለበት ሆኖ የቅሬታ አቀራረብና ምላሽ አሰጣጡ ሂደት በንዑስ አንቀጽ (3)ና (4) ድንጋጌዎች ስር የተቀመጠውን ስርአት የተከተለ ይሆናል።

4. The superior organ to which the appeal has been submitted shall have to respond within one month from the date of having been communicated with such an appeal. Any party who has not been served with a response or otherwise disagrees therewith may still lodge his grievance to the regular court within two months.

5. No objection of any type in respect of the information registered upon having been submitted after the expiry of the time limit specified under Sub-Art. (1) of this article hereof may be acceptable; provided, however, that, where any land holder who was unable to submit his complaint within the prescribed time limit due to the difficulty beyond one's own capacity, shall have the possibility to submit a request along with the reason justifying his failure to submit such complaint on time together with the evidence in writing to be secured from the competent organ and thus may be treated in an exceptional manner.

6. A late grievance to be examined in accordance with Sub-Art. (5) of this article hereof ought to be submitted within one month from the date on which the reason constituting force-majeure has come to an end and the grievance submission and response delivery process shall follow the procedures laid down under the provisions of Sub-Arts. (3) and (4) of this article hereof.

7. በዚህ አንቀጽ ከዚህ በላይ የተዘረዘሩት ድንጋጌዎች ቢኖሩም ህጻናትን፣ አካል ጉዳተኞችን፣ አቅሙ-ደካሞችንና አረጋውያንን የሚመለከት የገጠር መሬት ባለይዞታነት መረጃ በምዝገባ ሂደት ከተጣራ በኋላ የመጨረሻ ሆኖ በገጠር መሬት መዝገብ ውስጥ ከመግባቱ በፊት እነዚህ ወገኖች ቅሬታ አለን የሚሉ ከሆነ አቤቱታቸውን በ60 ቀናት ጊዜ ውስጥ ማቅረብ ይችላሉ።

7. Notwithstanding the provisions of this Article specified here-above, following the examination of the rural land holding information pertaining to children, disabled or incapable persons and elders in the registration process and prior to the final entry of its findings into the rural land record, where these parties allege that they have been aggrieved, they may submit their complaint within the period of 60 days.

28. የይዞታና የማሳ መለያ ቁጥር አሰጣጥን ስለመወሰን

1. በዚህ ደንብ መሰረት የይዞታና የማሳ መለያ ቁጥር የሚሰጠው የክልል መንግሥቱን አስተዳደራዊ እርከኖች መሰረት በማድረግ ከላይ ወደታች ይሆናል።

28. Determining the Labeling of Holdings and Plots with Identification Codes

1. The labeling of holdings and plots with identification numbers shall, pursuant to this regulation, be conducted from top to bottom in accordance with the administrative hierarchies of the Regional State.

2. ከዚህ በላይ በንኡስ አንቀጽ (1) ስር በተደነገገው መሰረት የክልል፣ የዞን፣ የወረዳና የቀበሌ የይዞታና የማሳ ልዩ መለያ ኮድ እየተሰጠ የሚመዘገብ ሲሆን፦

2. In accordance with the provision stipulated under Sub-Art. (1) of this article hereof, as the specific Regional, Zonal, Woreda and Kebele identification codes relating to the land holdings and plots shall be categorized and registered:

ሀ. የክልልና የዞን መለያ ኮድ አሰጣጥ በእንግሊዝኛ ቋንቋ አልፋቤት ይሆናል፤

A. The categorization of the Regional and Zonal identification code shall be in the English alphabet;

ለ. ለእያንዳንዱ ወረዳና ቀበሌ ባለይዞታና ማሳ መለያ ኮድ የሚሰጠው በቁጥር ይሆናል።

B. The categorization of the identification code regarding each and every Woreda, Kebele, holder and plot shall be in numbers.

3. የክልል፣ የዞን፣ የወረዳና የቀበሌ መለያ ኮዶች የሚሰጡት በቢሮው ነው።

4. የባለይዞታና የማሳ መለያ ኮዶች የሚሰጡት በወረዳና በቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም አካላት ይሆናል።

3. The identification codes of the Region, Zone, Woreda and Kebele shall be given by the Bureau.

4. The identification codes of holder and plot shall be given on the part of the Woreda and Kebele Rural Land Administration and Use organs.

ክፍል አምስት

ስለገጠር መሬት ምዝገባ መረጃ አያያዝ፣ ወቅታዊ አደራረግና ስለአገልግሎት ክፍያዎች

PART FIVE

MAINTENANCE AND UPDATING OF THE RURAL LAND DATA RECORDS ALONG WITH THE SERVICE CHARGE

29. ስለመሬት መረጃ ምዝገባና ወቅታዊ አደራረግ

29. Recording and Updating of the Land Information

1. የገጠር መሬት ይዞታ ምዝገባ መረጃ እንዲሻሻል፣ ወቅታዊ እንዲደረግ ወይም ይዞታው እንዲተላለፍለት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ማስረጃውን በማያያዝ ጥያቄውን በጽሁፍ አድርጎ አግባብ ላለው ቀበሌ ወይም ወረዳ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ማቅረብ ይችላል። ማመልከቻው የቀረበለት የወረዳ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ከሆነ ጥያቄው በቀረበለት በ15 ቀናት ውስጥ ውሳኔውን ለቀበሌው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ያሳውቃል።

1. Whosoever wishes that the rural land registration information be varied, updated or the holding thereof be transferred may, having attached his document thereto, submit a request in writing to the pertinent Kebele or Woreda Rural Land Administration and Use Office. Where the application has first been submitted to the Woreda Rural Land Administration and Use Office, it shall notify the decision to the Kebele Rural Land Administration and Use Office within 15 days of having received such request thereof.

2. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) መሰረት የገጠር መሬት ይዞታ ምዝገባ መረጃ እንዲሻሻል፣ ወቅታዊ እንዲደረግ ወይም

2. Where a request for the amendment, updating of the rural land holding registration information or the transfer of holding to

ይዞታ ወደ ሌላ ሰው እንዲተላለፍ ጥያቄ በሚቀርብበት ጊዜ ተቃዋሚ ወይም መብት አለኝ የሚል ወገን ቢኖር ይቀርብ ዘንድ ይህንኑ የሚገልጽ ማስታወቂያ በቀበሌው አስተዳደር ጽህፈት ቤት፣ በቀበሌው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት፣ እንዲሁም አመቺ ነው ተብሎ በሚገመት በሌላ በማናቸውም ስፍራ ለ15 ተከታታይ ቀናት መለጠፍ አለበት፡፡

3. የቀበሌው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት የማስታወቂያ ጊዜው በተጠናቀቀ በ15 ቀናት ውስጥ መረጃውን አጣርቶ ለወረዳው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤት ይልካል፡፡ የወረዳው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽህፈት ቤትም በቀበሌ ደረጃ የተጣራው ጉዳይ በደረሰው በ15 ቀን ውስጥ የመረጃውን ትክክለኛነት አረጋግጦ ወቅታዊ በማድረግ ለጠየቀው ወገን መስጠት ይኖርበታል፡፡

4. የባለይዞታም ሆነ የማሳ ወይም የሁለቱም ለዉጥ በሚኖርበት ጊዜ የመሬት ምዝገባ ሰነዱን ወቅታዊ ለማድረግ የሚያስፈልጉት ዝርዝር ሁኔታዎች በመመሪያ ይወሰናሉ፡፡

another person has been submitted and there exists an opponent or party contending for a right, a notice describing such fact ought to be posted at the Kebele Administration Office, the Kebele's Rural Land Administration and Use Office as well as any other suitable place thereof for the period of 15 consecutive days so that he would appear thereof.

3. The Kebele Rural Land Administration and Use Office shall examine and refer the information on to the Woreda Rural Land Administration and Use Office within 15 days from the time of expiry of such notification. The Woreda Rural Land Administration and Use Office shall, by having ascertained the accuracy of the information and updated same, pass the information to the party who has requested for same within 15 days from the date of its initial communication of the matter examined at the Kebele level.

4. Where there exists any alteration made to either the holder or plot or both, particular conditions required for the updating the land registration document shall be determined by a directive.

30. ስለአገልግሎት ክፍያዎች

1. በአዋጁ አንቀጽ 42 ንዑስ አንቀጽ (2)ና (3) ስር በተደነገገው መሰረት የገጠር መሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተር ከተሰጠ በኋላ የኪራይ ውል እንዲመዘገብ ወይም እንዲታደስ፣ ይዞታውም ሆነ የመጠቀም መብቱ እንደሁኔታው በውርስ፣ በስጦታ ወይም በልውውጥ ለሌላ ሰው እንዲተላለፍ ወይም ደብተሩ በሚጠፋበት ወይም በሚበላሽበት ወቅት በአዲስ እንዲተካ በባለመብቱ በኩል ጥያቄ የቀረበ እንደሆነ ተገቢው የአገልግሎት ክፍያ ይፈጽማል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት ለሚሰጡት የተለያዩ አገልግሎቶች የሚጠየቀው ክፍያ መጠን የሚወሰነው እያንዳንዱ አገልግሎት የሚጠይቀውን ወጪና ጊዜ ግምት ውስጥ በማስገባት ሊሆን ዝቅተኛው ክፍያ ሃምሳ ብር ሆኖ ከፍተኛው ደግሞ አንድ መቶ ሃምሳ ብር ይሆናል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይደነገጋል።
3. በገጠር ኢንቨስትመንት የሚሰማራ ማንኛውም ባለሀብት ለዚህ የሚገባውን የሊዝ ውል ሲያስመዘግብ ሁለት መቶ ብር፣ ይኸው በሚታደስበት ጊዜ ደግሞ አንድ ሺህ ብር በሄክታር የአገልግሎት ክፍያ ይፈጽማል።
4. ከግብርና ውጭ የሆኑና በገጠር መሬት ላይ የሚካሄዱ የኢንቨስትመንት ፕሮጀክቶች የመሬት ሊዝ ዋጋ ትመናም ሆነ

30. Service Charge

1. Following the delivery of the book of the rural land holding certificate in accordance with Art. 42 Sub-Arts. (2) and (3) of the Proclamation, an appropriate service charge shall be paid on the part of the holder upon request for a rental contract to be registered or renewed, the holding or the use-right thereon to be transferred to another person, be it through inheritance, donation or exchange or the existing book to be replaced with a new one on condition that it has been lost or damaged.
2. The amount of payment to be exacted in respect of the various services to be rendered pursuant to Sub-Art. (1) of this article hereof shall be determined taking into account the expenditure and the period of time that each service would require, the minimum payment being etb50 (fifty Birr) and the maximum one being etb. 150 (one hundred and fifty Birr). Particulars shall be provided by a directive.
3. Any investor engaging in rural land investment activities shall pay etb. 200 (two hundred Birr) for the registration of a lease contract appropriate for same and etb. 1000 (one thousand Birr) service charge per a hectare of land in order to get its renewal thereof.
4. The value rating of the land lease and the payment of service charges relating to those investment projects other than agriculture to

የአገልግሎት ክፍያ አፈጻጸም በገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ተቋም ይከናወናል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

be undertaken on rural land shall be carried out on the part of the rural land administration and use institution concerned. Particulars shall be determined by a directive.

31. ስለገጠር መሬት ካዳስተር ቅየሳ አገልግሎት

31. Cadastral Survey Services in the Rural Land

1. በገጠር መሬት ካዳስተር ቅየሳ ወቅት በስራ ላይ የሚውለው የርዝመት መለኪያ አሀድ ሜትር ሲሆን የስፋቱ መለኪያ ደግሞ ሄክታር ይሆናል።
2. የወረዳና የቀበሌ መሰረታዊ ካርታዎች እንዲሁም የባለይዞታዎች የማሳ ካርታዎች ሊይዟቸው የሚገቡ ዝርዝር መረጃዎች በመመሪያ ይወሰናሉ።
3. ሁለተኛ ደረጃ የመሬት ይዞታ ማረጋገጫ ደብተር ለማዘጋጀት መከናወን ያለባቸው ዝርዝር ተግባራት ተለይተው በመመሪያ ይወሰናሉ።

1. During the rural land cadastral survey, the unit of measurement which is employed to measure length shall be meter and that of its areal measurement shall be hectare.
2. The particulars to be contained in the basic maps of the Woreda and Kebele as well as those maps of the holders' plot shall be determined by a directive.
3. The detailed tasks that ought to be carried out in order to prepare the second level book of land holding certificate shall be identified and determined by a directive.

32. የካዳስተር መረጃዎችን ወቅታዊ ስለማድረግ

32. Updating the cadastral Information

1. የባለይዞታና የማሳ ለውጥ በሚደረግበት ጊዜ ሁሉ የካዳስተር ቅየሳው መረጃ ወቅታዊ መደረግ አለበት።
2. መሬትና መሬት-ነክ ሀብቶችን የሚመለከቱ መብቶችንና ግዴታዎችን የያዙ ሰነዶችና ሌሎች መረጃዎች ምን ጊዜም ቢሆን ለህዝብ ክፍትና ተደራሽ መሆን ይኖርባቸዋል። የእነዚህን መረጃዎች ቅጅ የሚፈልግ

1. Where alterations are made in respect of holdings and plots, the cadastral survey information shall have to be updated, as well.
2. The documents containing the rights and obligations having to do with land, land-related resources and other information therewith ought to remain open for and accessible to the public. Any person who is in need of the copies of such information may

ማንኛውም ሰው አስፈላጊውን የአገልግሎት ክፍያ ፈጽሞ ሊወስድ ይችላል። የአገልግሎት ክፍያው ተመን በመመሪያ ይወሰናል።

obtain same against having paid the required service charge. The rate of the service charge shall be determined by a directive.

ክፍል ስድስት

PART SIX

ስለደንቡ አስፈጻሚ አካላት

ORGANS IMPLEMENTING THE REGULATION

33. ለኢንቨስትመንት ሊውል ስለሚችል መሬት አሰጣጥ

33. Providing Land to be Used for Investment

1. የዞን ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም መምሪያ በተደራጀበት ዞን ውስጥ የሚቀርቡትን የኢንቨስትመንት መሬት ጥያቄዎች አስመልክቶ በአዋጁና በዚህ ደንብ ውስጥ በተዘረዘሩት መስፈርቶች መሰረት የፕሮጀክት ሀሳብ መግለጫዎችን አወዳድሮ ከአሸናፊው ጋር ውል በመያዝ ስፋቱ እስከ 10 ሄክታር የሚደርስ መሬት የመስጠትና ይህንኑ የማስተዳደር ስልጣን አለው።

1. With regard to requests for an investment land to be submitted in a zone wherein the Rural Land Administration and Use Department is organized, it shall, by having conducted a competition amid statements of the project proposal in accordance with the criteria laid down in the proclamation and this regulation as well as entered into contract with the winner, have the power to deliver and administer the land whose area reaches up to 10 hectares.

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የተደነገገው ቢኖርም የመምሪያውን አፈጻጸም ለማቀላጠፍ ወይም ለማቃናት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ቢሮው በቅርብ ሊከታተልና በቴክኒክ ረገድ ተገቢውን እገዛ ሊያደርግ ይችላል።

2. Notwithstanding the provision stipulated under Sub-Art. (1) of this Article hereof, where deemed necessary to expedite or improve the performance of the Department, the Bureau may closely follow up and provide technical assistance to it.

3. ከ10 ሄክታር በላይ የሆነን የኢንቨስትመንት መሬት በተመለከተ ውሉ የሚያዘውና አስተዳደሩ የሚመራው በቢሮው አማካኝነት ሲሆን አግባብ ያላቸው የዞን ገጠር መሬት

3. With regard to the investment land whose size is in excess of 10 hectares, the contract shall be entered into and the its administration shall be managed by the Bureau; provided, however, that the pertinent Zonal Rural Land

አስተዳደርና አጠቃቀም መምሪያዎች መሬቱን በመለየት፣ በመከታተልና በመደገፍ ረገድ አስፈላጊውን እገዛ ያደርጋሉ፡፡

34. ስለንኩስ ቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ኮሚቴዎች ተግባርና ሃላፊነት

በአዋጁ ውስጥ ከአንቀጽ 46 እስከ አንቀጽ 50 ድረስ የሰፈሩት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው የንዑስ ቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ኮሚቴዎች ይህንን ደንብ በማስፈፀም ረገድ የሚከተሉት ዝርዝር ተግባርና ሀላፊነቶች ይኖሯቸዋል፡-

ሀ. የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጉዳዮችን አስመልክቶ የንዑስ ቀበሌውን ነዋሪ ህብረተ-ሰብ ይወክላሉ፤

ለ. ህብረተ-ሰቡ በመሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጉዳዮች ረገድ ተገቢውን ግንዛቤ እንዲይዝ ያደርጋሉ፤

ሐ. በንዑስ ቀበሌው ውስጥ የሚገኙትን የመሬት ተጠቃሚዎች ዝርዝር መዝግበው ይይዛሉ፤ ይጠብቃሉ፤ ይህንኑ ለታቀፉበት ቀበሌ ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም አቢይ ኮሚቴ በወቅቱ ያስተላልፋሉ፤

መ. አዳዲስ የመሬት ይዞታ ጥያቄዎችን ያሰባስባሉ፤ ከንዑስ ቀበሌው ነዋሪ ህብረተ-ሰብ ጋር በመመካከር ቅደም-ተከተል እያስያዙ ለቀበሌው ገጠር መሬት

Administration and Use Departments shall provide the required assistance in respect of identifying the land as well as following up and rendering support thereto.

34. Duties and Responsibilities of the Sub-Kebele Rural Land Administration and Use Committees

Without prejudice to the provisions laid down in Art.46 to Art. 50 of the proclamation, the Sub-Kebele Rural Land Administration and Use Committees shall, with respect to the full implementation of this regulation, have the following specific duties and responsibilities:

A. Represent the community residing in the Sub-Kebele in respect of matters having to do with the rural land administration and use;

B. Cause the community to have the proper awareness with respect to matters pertaining to the land administration and use;

C. Record, maintain and keep the list of those land users found in the Sub Kebele and henceforth transfer same to the main committee of the Kebele Land Administration and Use in which they are embraced;

D. Collect new requests for land holdings, arrange such requests in the order of their submittal time in consultation with the community residing in the Sub-Kebele and

አስተዳደርና አጠቃቀም አቢይ ኮሚቴ ያቀርባሉ፤

ሠ. ግዴታቸውን ለማይወጡት የመሬት ባለይዞታዎችና ተጠቃሚዎች ምክርና ተግሳጽ ይሰጣሉ፤ ይህንኑ ተግባራዊ ሳያደርጉ በቀሩት ላይ ደግሞ ለቀበሌው ገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም አቢይ ኮሚቴ ሪፖርት ያደርጋሉ፡፡

ክፍል ሰባት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

35. በቀድሞ ህጎች ስለተገኙ መብቶችና ግዴታዎች

ይህ ደንብ ከመጽናቱ በፊት ሲሰራባቸው በቆዩት ህጎች፣ ደንቦችና መመሪያዎች የተገኙ መብቶችና የተጣሉ ግዴታዎች የዚህን ደንብ ድንጋጌዎች በግልጽ እስካልተቃረኑ ድረስ የጸኑ ሆነው ይቀጥላሉ፡፡

36. የመተባበር ግዴታና የወንጀል ሃላፊነት

1. ማንኛውም ሰው ይህንን ደንብና በዚህ ደንብ መሰረት የሚወጡትን የተለያዩ መመሪያዎች በማስፈጸም ረገድ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡
2. የዚህን ደንብ ድንጋጌዎች የጣሰ ወይም አፈጻጸማቸውን ያሰናከለ ማንኛውም ሰው አግባብ ባለው የወንጀል ህግ መሰረት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

thereby pass same on to the main committee of the Kebele land Administration and Use;

E. Provide advice and rebuke to those land holders and users failing to discharge their respective obligations and submit reports against those found to be unwilling to implement the recommendation on to the main committee in the Kebele Rural Land Administration and Use.

PART SEVEN

MISCELLANEOUS PROVISIONS

35. Rights and Obligations Acquired Pursuant to Previous Laws

The rights acquired from and obligations imposed by laws, regulations and directives which used to be operational prior to the coming into force of this regulation shall remain effective so long as they do not contravene the provisions of this regulation.

36. Duty to Co-operate and Criminal Liability

1. Any person shall have the duty to cooperate with those organs concerned as regards the execution of this regulation and the various directives to be issued thereunder.
2. Whosoever happens to violate the provisions of this regulation or obstructs their implementation thereof shall be liable in accordance with the relevant criminal law.

37. ስለተሻሩና ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ህጎች

1. በስራ ላይ ያለው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ስርዓት ማስፈጸሚያ ክልል መስተዳድር ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 51/1999 ዓ.ም ተሸሮ በዚህ ደንብ ተተክቷል።
2. ይህንን ደንብ የሚቃረን ማናቸውም ሌላ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ ደንብ ውስጥ የተሸፈኑትን ጉዳዮች በተመለከተ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

38. መመሪያ የማውጣት ስልጣን

ቢሮው ይህንን ደንብ በተሟላ ሁኔታ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉትን ዝርዝር መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል።

39. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በክልሉ መንግሥት ዝክረ-ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

ባህርዳር

ታህሳስ 27 ቀን 2010 ዓ.ም

ገዱ አንዳርጋቸው

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት

ርዕሰ መስተዳድር

37. Repealed and Inapplicable Laws

1. The existing Rural Land Administration and Use System Implementation Council of Regional Government Regulation No. 51/2007 is hereby repealed and replaced by this Regulation.
2. No other regulation, directive or customary practice inconsistent with this regulation shall be applicable with respect to the matters covered therein.

38. Power to Issue Directives

The Bureau may issue specific directives necessary for the full implementation of this Regulation.

39. Effective Date

This regulation shall come into force as of the date of its publication in the Zikre-Hig Gazette of the Regional State.

Done at Bahir Dar

This 5th day of January, 2018

Gedu Andargachew

Head of Government of the Amhara National
Regional State